

1. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ

(а) Правен статут

Корпоративна Търговска Банка АД (Групата) е регистрирана в Република България със седалище София, ул. Граф Игнатиев 10.

Групата има издаден лиценз за банкова дейност в съответствие с действащото законодателство. Основните дейности включват всички видове банкови операции в страната и чужбина.

Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2013, отразяват активите, пасивите, собствения капитал и финансовите резултати на Корпоративна Търговска Банка АД заедно с дъщерните ѝ дружества – Велдер Консулт ООД, КТБ Асет Мениджмънт АД и ДАР 02 ООД и асоциираните ѝ дружества – Фара Консулт ООД и Целум България АД, както е представено в приложение 30.

(б) Приложими стандарти

Настоящите консолидирани финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), изготвени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз.

(в) База за оценяване

Настоящите консолидирани финансови отчети са представени в български лева, закръглени до най-близките хилядни и са изготвени на база на историческа цена или амортизирана стойност с изключение на:

- Деривативните финансови инструменти, които са отчетени по справедлива стойност;
- Инструментите, държани за търгуване и всички останали инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата, доколкото справедливата им стойност може да бъде определена;
- Финансовите инструменти на разположение за продажба, отчетени по справедлива стойност, доколкото справедливата им стойност може достоверно да бъде определена;
- Инвестициите в недвижими имоти, отчетени по справедлива стойност, регулярно определяна от независим лицензиран оценител, доколкото справедливата им стойност може достоверно да бъде определена

(г) Функционална и отчетна валута

Финансовите отчети са изготвени в български лева (BGN), закръглени до най-близките хилядни. Функционалната и отчетна валута на Групата е българският лев.

(д) Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети според МСФО изисква ръководството на Групата да прави допускания, преценки и приблизителни оценки, които оказват влияние върху приложението на счетоводните политики и на отчетените стойности на активите, пасивите, приходите и разходите. Действителните резултати могат да се различават от направените приблизителни оценки на ръководството.

Предположенията и направените допускания се преразглеждат регулярно. Корекциите по тях се признават във финансовите отчети за периода, в който това е извършено, когато преразглеждането засяга този период, и в бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние на бъдещите периоди.

(е) База за консолидация

В настоящите консолидирани финансови отчети всички участия, върху които Групата упражнява контрол, са консолидирани по метода на пълна консолидация. Групата контролира предприятие, в което е инвестирала, когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано.

Всички участия, при които Групата упражнява значително влияние, чрез притежаване на повече от 20% от правата за гласуване са консолидирани по метода на собствения капитал.

1. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(ж) Промени в счетоводните политики

Групата е приложила следните нови стандарти и промени в стандарти, включително всички произтичащи от тях промени в други стандарти, с дата на първоначално прилагане 1 януари 2013 г.

- *Оповестявания – компенсиране на финансови активи и финансови пасиви (промени в МСФО 7) (виж (i))*
- *МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност (виж (ii))*
- *Представяне на позиции от друг всеобхватен доход (Промени в МСС 1) (виж (iii))*
- *МСС 19 Доходи на наети лица (2012) (виж (iv))*

(i) Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви

В резултат на промените в МСФО 7, Групата е разширила своите оповестявания относно компенсиране на финансови активи и финансови пасиви.

(ii) Оценяване на справедлива стойност

МСФО 13 предоставя единна рамка за оценка на справедлива стойност и оповестявания на оценките на справедлива стойност, когато такива оповестявания се изискват или допускат от други стандарти. Стандартът унифицира дефиницията на справедлива стойност като цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Стандартът заменя и увеличава изискванията за оповестяване за оценките на справедлива стойност в други стандарти, включително тези съгласно МСФО 7. В резултат на това, Групата е представила допълнителни оповестявания в това отношение.

Според преходните разпоредби на МСФО 13, Групата е приложила новите насоки за оценяване на справедлива стойност проспективно и не е представяна сравнителна информация за новите оповестявания. Въпреки това, промяната не е довела до значителен ефект върху оценките на активите и пасивите на Групата.

(iii) Представяне на позиции от друг всеобхватен доход

В резултат на промените в МСС 1, Групата е променила представянето на позиции от друг всеобхватен доход в своя отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като позиции, които могат впоследствие да се рекласифицират в печалбата или загубата, се представят отделно от такива, които никога няма да се рекласифицират. Съответно, сравнителната информация е повторно представена.

(iv) План с дефинирани доходи

В резултат на МСС 19 *Доходи на наети лица (2012)*, Групата е променила своята счетоводна политика за отчитане на актюерски печалби и загуби по план с дефинирани доходи към признаване на всички актюерски печалби и загуби в друг всеобхватен доход.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

(а) Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в отчета за доходите съгласно принципа на начисляването, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Приходите от и разходите за лихви включват амортизация на сконто и премии, както и на други разлики между първоначалната балансова стойност и стойността на падеж на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Ефективният лихвен процент се определя при първоначалното признаване на финансовия актив или пасив и впоследствие не се коригира.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите по осъществяването на сделки са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за доходите включват:

- лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;
- лихвата върху инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба, изчислена по метода на ефективен лихвен процент

(б) Валутни операции

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовите разлики, произтичащи от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(в) Такси и комисионни

Приходите и разходите от такси и комисионни, които са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансов актив или пасив се признават в приходите от и разходите за лихви.

Другите приходи от такси и комисионни, включително такси за обслужване на сметки, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Другите разходи за такси и комисионни, свързани основно с обслужване на сметки и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

(г) Нетни доходи от търговски операции

Нетни доходи от търговски операции включват печалбите нетно от загубите, свързани с активи и пасиви държани за търгуване, както и всички реализирани и нереализирани промени в справедливата стойност, лихви, и курсови разлики. Нетен доход от търговски операции включва и курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(д) Финансови активи

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; кредити и вземания; инвестиции, държани до падеж; финансови активи на разположение за продажба. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване.

(1) Класификация

Подробно описание на класификацията на финансовите активи и пасиви е представено в бележка 2 Основни елементи на счетоводната политика - т.(е), (ж), (з), (и).

(2) Признаване

Групата отчита финансовите активи за търгуване и инвестиции, кредити и вземания на Групата както и финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност от датата на уреждане. Всички останали финансови активи и финансови пасиви се отчитат на дата на търгуване, когато Групата стане страна по договорите на финансовите инструменти. От този момент Групата отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност.

Финансовите инструменти се отчитат първоначално по справедлива стойност, като за финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се включват разходите по осъществяване на сделката.

(3) Оценка по амортизирана стойност

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е сумата, по която финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване, минус погашенията по главница, плюс или минус кумулативната амортизация като се използва ефективен лихвен процент за разликата между първоначално признатата сума и сумата на падеж минус разходите за обезценка.

(4) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(д) Финансови активи, продължение

(4) Оценяване по справедлива стойност, продължение

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(5) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или изтекат.

Групата извършва транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансовото състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Групата нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Групата продължава да признава актива до степента на нейното участие, в зависимост от това доколко е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Групата запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(6) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти, или от печалби и загуби, които възникват от група от сходни транзакции като тези, които са в резултат на търговските операции на Групата.

(7) Обезценка на активи

Към всяка дата на изготвяне на отчет за финансовото състояние се извършва преглед на финансовите активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата за наличие на индикации за обезценка. Финансовите активи са обезценени, когато съществува обективно доказателство, че е възникнало събитие, което води до загуба след първоначалното признаване и че събитието, има значение за бъдещите парични потоци на актива, които могат да бъдат измерени надеждно.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(д) Финансови активи, продължение

(7) Обезценка на активи, продължение

Обективни доказателства за загуба от обезценка на финансовите активи включително капиталови инструменти представляват просрочие или невъзможност за погасяване на задължения на кредитополучател, реструктуриране на кредити при неблагоприятни за Групата финансови условия, индикации, че кредитополучателя или емитента на финансов инструмент ще обяви фалит, изчезването на активен пазар за ценна книга, или друга публично достъпна информация, отнасяща се до група активи като негативна промяна във възможността за погасяване на група кредитополучатели в група или икономически условия, които са в пряка връзка с просрочия в група активи. В допълнение, в случай на продължителен или съществен спад в пазарната стойност на инвестиция в капиталови инструменти съществува обективно доказателство за наличие на обезценка на капиталовите инструменти.

Групата преценява необходимостта от обезценка на кредити и инвестиции до падеж на индивидуална и групова основа. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж се оценяват за индивидуална обезценка. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж, на които не са начислени провизии за загуби от обезценка, се оценяват на портфейлна база. Кредити и инвестиции до падеж, които не са индивидуално значими се оценяват за обезценка на портфейлна основа като се създават групи от кредити и ценни книги до падеж със сходни рискови характеристики. При обезценката на портфейлна основа Групата използва статистически модели, базирани на исторически опит за вероятността от неплащане, времето на реинтегриране на загуби от обезценка и сумата на възникналата загуба, която се коригира с преценката на ръководството дали текущите икономически и кредитни условия са такива, че реалните загуби са по-високи или по-ниски от резултатите от историческото моделиране. Делът на просрочените активи, загубите и очаквания период на реинтегриране на загуби редовно се съпоставят с реалните данни, за да се валидират моделите за оценка.

Загубите от обезценка при активи, отчетени по амортизирана стойност, се измерват като разликата между балансовата стойност на финансовия актив и сегашната стойност на приблизително изчислени бъдещи парични потоци, намалени с процент за риск, според класификационната група, към която са причислени и дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент на актива. Загубите се признават в печалби и загуби и се отразяват в корективна сметка срещу кредити и вземания. Лихвата върху обезценения актив продължава да се признава чрез амортизация на сконтото. Когато последващо събитие става причина за намаляването на загубата от обезценка, намалението в загубата от обезценка се сторнира в печалби и загуби.

Загубите от обезценка при инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба се признават, като акумулираната загуба, призната директно в собствения капитал, се прехвърля в печалби и загуби. Акумулираната загуба, прехвърлена от капитала и призната в печалби и загуби, е разликата между цената на придобиване, нетна от всички погасявания по главници и амортизации, и настоящата справедлива стойност минус всички загуби от обезценка, признати преди това в печалби и загуби. Ако в следващ период справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба се увеличи и увеличението може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубата от обезценка е била призната в печалби и загуби, загубата от обезценка се сторнира, като сумата на сторното се признава в печалби и загуби. Всяко последващо възстановяване в справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба се признава директно в капитала.

(е) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства на депозит в Централната банка и краткосрочни високоликвидни инвестиции с матуритет до три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Групата за управление на краткосрочни ангажименти.

Те са отчетени в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност.

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват инструменти за търгуване, които Групата държи основно с цел да продаде или придобие обратно в кратък срок или държи като част от портфейл, който се управлява като цяло с цел краткосрочна печалба. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване, продължение

Финансовите активи и пасиви за търгуване се признават първоначално по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние като разходите за придобиване се отнасят директно в отчета за доходите. Всички промени в справедливата стойност се признават като нетни приходи от търговски операции в отчета за доходите. Финансовите активи и пасиви за търгуване не се рекласифицират след първоначалното им признаване, освен ако Групата прецени, че няма да ги държи с цел търгуване в близко бъдеще и са налице следните условия: ако финансовият актив отговаря на определението за кредити и вземания той би могъл да бъде рекласифициран, ако Групата има намерение и възможност да държи актива за определен период или до падеж; ако финансовият актив не отговаря на определението за кредити и вземания, той може да бъде рекласифициран извън категория „държани за търгуване“ само при „необичайни обстоятелства“. Групата не е прекласифицирала активи от категория „държани за търгуване“ в други категории през отчетния период.

(з) Инвестиции

Инвестициите се признават първоначално по справедлива стойност като за инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата в справедливата стойност се включват директните разходи за придобиването им. При последваща оценка в зависимост от класификацията инвестициите се отчитат като държани до падеж или на разположение за продажба.

(1) Инвестиции, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са недеривативни активи с фиксирани или определени плащания и фиксиран падеж, които ръководството на Групата има намерението и възможността да държи до падеж, не са класифицирани по справедлива стойност през отчета за доходите и не представляват финансови активи на разположение за продажба.

Инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент. При продажби или прекласификации на повече от незначителна част от активите, държани до падеж, които не падежират в близък срок следва да се направи прекласификация на целия портфейл от инвестиции, държани до падеж в групата на инвестиции на разположение за продажба. В резултат на прекласификацията Групата не може да класифицира инвестиции като държани до падеж в текущата година, както и в следващите две години. Продажби и прекласификации при следните обстоятелства няма да предизвикат рекласификация на целия портфейл: продажби или прекласификации близо до падежната дата, при които пазарния лихвен процент няма значителен ефект върху пазарната цена на финансовите инструменти; продажби или прекласификации след като Групата е събрала значителна част от главниците; продажби или прекласификации, които са в резултат на извънредни, непредвидими обстоятелства, извън контрола на Групата.

(2) Инвестиции на разположение за продажба

Инвестициите на разположение за продажба са недеривативни активи, които не са класифицирани в друга група финансови активи. Капиталови инвестиции, които не се котира на пазара и справедливата им стойност не може да бъде надеждно определена, се отчитат по цена на придобиване. Всички останали инвестиции на разположение за продажба се отчитат по справедлива стойност.

Приходите от лихви се признават като се използва метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в отчета за доходите, когато Групата получава правото на дивидент. Валутните разлики на инвестициите на разположение за продажба се признават в отчета за доходите.

След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност и промените в тази стойност, различни от загуби за обезценка и валутни курсови разлики от дългови инструменти на разположение за продажба, се отчитат в друг всеобхватен доход и се представят в резерв за справедлива стойност в собствения капитал.

(и) Кредити и аванси

Кредити и аванси са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котира на активен пазар и които Групата не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и клиенти, различни от закупените от Групата кредити, придобити при тяхното отпускане.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(и) Кредити и аванси, продължение

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива стойност увеличена с директните транзакционни разходи, а в последствие се отчитат по амортизирана стойност, изчислена след прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

(й) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки и други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки и други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се отчитат при тяхното възникване за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба/покупка на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки и други клиенти.

Разликите между стойността на продадения актив и тази на получения се начислява за периода на сделката и се представя като лихва.

(к) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Признаване и оценка

Първоначално признаване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активите придобити по стопански начин включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи пряко свързани с привеждане на актива до състояние необходимо за предвидената употреба;
- когато Групата има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;
- капитализирани разходи за лихви.

Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(к) Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

(i) Признаване и оценка, продължение

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на земята и сградите, Групата прилага модела на преоценка в МСС 16 – *Имоти, машини и съоръжения*. Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка. Справедливата стойност на земята и сградите се определя периодично от независим лицензиран оценител.

Всички други нетекущи активи и активи в процес на изграждане са представени в отчета за финансовото състояние на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини, съоръжения и оборудване (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в „Други приходи от дейността“ в отчета за доходите.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Групата. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

(iii) Амортизация

Амортизацията се признава в отчета за доходите на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини съоръжения и оборудване. Земята и активи в процес на изграждане не се амортизират.

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са завършени, инсталирани и са готови за употреба, и прехвърлени от сметка за разходи за придобиване на дълготрайни активи в съответния клас активи.

Използваните годишни амортизационни норми за текущия и сравнителния период са както следва:

Активи	%
Сгради	4
Машини, оборудване и апаратура	30
Компютри	50
Автомобили	25
Други амортизируеми активи	15

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка. Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване.

(i) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(л) Нематериални активи, продължение

(ii) Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

Използваните годишни амортизационни норми са както следва:

Активи	%
Програмни продукти и лицензи	50
Други нематериални дълготрайни активи	15

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е подходящо.

(м) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или условен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на което е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци, който отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там, където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(н) Депозити, подчинени пасиви и други привлечени средства

Депозитите, подчинените пасиви и другите привлечени средства са източниците на Групата за финансиране на вземанията.

Когато Групата продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо“) споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Групата.

Групата класифицира капиталовите инструменти като финансови пасиви или капиталови инструменти в съответствие със съдържанието на договорните условия на инструментите.

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие, привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в отчета за приходи и разходи за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

(о) Финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, според които Групата трябва да извърши специфични плащания, за да компенсира държателя на договора за загуба, претърпяна поради неплащане навреме на вноса от определен длъжник в съответствие с условията на дългов инструмент.

Пасивите от финансови гаранции първоначално се признават по справедливата им стойност, а първоначалната справедлива стойност се амортизира през живота на финансовата гаранция. Пасивът от гаранция впоследствие се отчита по по-високата от амортизираната сума и настоящата стойност на каквото и да е очаквано плащане (когато е вероятно плащане по гаранцията).

(п) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ и отсрочен данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за периода въз основа на ефективната данъчна ставка или действаща такава в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(п) Данъчно облагане, продължение

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал. Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

(р) Доходи на персонала

(1) *Планове с дефинирани вноски*

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Групата плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Групата да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби текущо.

(2) *Планове с дефинирани доходи*

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

(3) *Доходи при прекратяване*

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажира ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(4) *Краткосрочни доходи на наети лица*

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(с) Отчитане по сегменти

Групата не отчита информация по оперативни сегменти, тъй като преобладаващият ѝ източник на рискове и възвръщаемост е корпоративният сектор, няма един отделен външен клиент, приходите от който да възлизат на повече от 10%, както и Групата извършва своята дейност на територията на страната. Ако в бъдеще този факт се промени и Групата представя във финансовите си отчети оперативни сегменти, то те ще бъдат определени и представени в съответствие с изискванията на МСФО 8 *Оперативни сегменти*.

(т) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, одобрени за прилагане от Европейската комисия, могат да бъдат по-рано приложени в годишния период, завършващ на 31 декември 2013 г., въпреки че все още не са задължителни преди следващ период. Тези промени в МСФО не са били приложени по-рано при изготвянето на тези финансови отчети. Групата не планира да прилага тези стандарти по-рано.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от Европейската комисия

- МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, МСФО 11 *Съвместни предприятия*, МСФО 12 *Оповестяване на дялови участия в други предприятия* и, МСС 27 *Индивидуални финансови отчети* (2011), който заменя МСС 27 (2008) и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* (2011), който заменя МСС 28 (2008) се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г. Групата не очаква МСС 27 (2011) да има съществен ефект върху финансовите отчети, тъй като няма да доведе до промяна в счетоводната политика.
- Промени в МСС 32 *Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви*, се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г. Групата не очаква промените да имат значителен ефект върху финансовите отчети, тъй като не прилага компенсиране за своите финансови активи и финансови пасиви и няма глобални споразумения за компенсиране.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти издадени от СМСС/КРМСФО, които все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети предвид при изготвянето на тези финансови отчети. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

- МСФО 9 *Финансови инструменти* (издаден ноември 2009) и *Допълнения към МСФО 9* (издадени октомври 2010) са приложими от 1 януари 2015 г. и може да промени класификацията и оценката на финансови инструменти.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

(а) Въведение и общ преглед

Управлението на риска е сред приоритетите на ръководството на Групата и е неразривна част от цялостната система за управление. Стратегията за управление на риска е насочена към внедряването на най-добрите практики и спазването на регулаторните изисквания. При управлението на банковите рискове се прилагат политики и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност.

Основните рискове за Групата, обект на ежедневно наблюдение, са кредитен, ликвиден, пазарен и операционен риск.

Това приложение дава информация за експозициите на Групата към всеки от горепосочените рискове, за целите, политиките и процесите, които Групата следва за измерване и управление на риска, както и за управлението на капитала.

Общи положения при управление на риска

Управителният съвет носи отговорност за изготвянето и прилагането на общите положения за управление на риска на Групата. Управителният съвет избира, а Надзорният съвет одобрява съставите на Комитет за управление на ликвидността (КУЛ), Кредитен Комитет и Съвет за управление на операционния риск, които са отговорни за прилагането на политиките за управление на риска на Групата в техните специфични области. Те периодично докладват на Управителния съвет за дейността си.

Политиките за управление на риска на Групата са създадени, за да се определят и анализират рисковете, пред които се изправя, да създадат подходящи лимити и контроли на риска, както и да се съблюдава спазването на тези лимити. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да отразят промените в пазарните условия, продуктите и предлаганите услуги. Чрез своите обучения, стандарти на управление и процедури, Групата има за цел да развие стриктна и ефективна контролна среда, в която всички служители разбират техните роли и задължения.

Вътрешният одит на Групата наблюдава и оценява ефективността на системата за управление на риска, както и рисковете и контролите, свързани с управлението, оперативната дейност и информационните системи на Групата. Вътрешният одит следи дали прилаганите политики за управление на риска са в съответствие с утвърдените политики за управлението на риска на Групата, както и до колко риска, пред който Групата се изправя е в съответствие с възприетите нива на банковите рискове. Резултатите от извършените независими оценки Вътрешният одит докладва на Надзорния и Управителния съвет.

(б) Кредитен риск

Групата е обект на кредитен риск, възникнал вследствие на предоставените заеми на клиенти, търговска и инвестиционна дейност, както и произтичащи от функцията ѝ на посредник от името на клиенти или издаване на гаранции.

Рискът, който Групата поема в случай, че контрагент по деривативен или друг инструмент не е в състояние да посрещне своите задължения се наблюдава постоянно. С цел управление на нивото на кредитен риск, Групата работи с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква в следствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в случая се определя от балансова стойност на активите. Същевременно Групата е изложена на задбалансов кредитен риск в резултат на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на гаранции.

За Групата съществува риск от значителна концентрация на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти при банки контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, и следователно промени в икономическите и други условия биха рефлектирали по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(i) Кредитен риск в търговски портфейл

За целите на намаляване на риска от контрагента и риска от неплащане в търговския си портфейл, Групата прилага селективна политика по отношение на клиентите, като сключва сделки само с първокласни клиенти с доказана кредитоспособност и рейтинг. За повечето от тези клиенти Групата има утвърдени лимити. За регулаторни цели търговският портфейл включва всички финансови активи държани за търгуване.

Анализ на кредитното качество към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г., базиран на външни рейтинги (там където такива съществуват) е, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Държавни ценни книжа		
Оценени с BBB+	11,540	-
Оценени с BBB	-	398,728
Оценени с BBB-	159,745	4,147
Корпоративни облигации:		
Нерейтинговани	5,981	7,391
Общо финансови активи държани за търгуване	177,266	410,266

(ii) Кредитен риск в банков портфейл

Политиката на Групата при осъществяването на кредитната дейност се основава върху принципите на доходност, ликвидност и сигурност. Кредитната дейност се основава и на принципа за икономичност, разделеност на функциите и компетенциите по анализа, сключването, управлението и контрола върху кредитните сделки, с цел минимизиране на кредитния риск. В зависимост от степента на кредитния риск при сключване на кредитни сделки, Групата спазва принципа на достатъчност и ликвидност на приетите обезпечения, с цел минимизиране на риска.

Кредитната политика на Групата е ориентирана предимно към корпоративни клиенти, без това да я ограничава и по отношение на други кредитополучатели с доказана ефективност на кредита.

Управлението на кредитния риск е елемент на цялостния модел, който Групата прилага за управление на банковите рискове. За управление качеството на отделните кредити и на целия портфейл, както и за диференциране степента на кредитния риск, Групата прилага система за вътрешен рейтинг на кредитополучателите, съответстваща на характера, размера и сложността на кредитната й дейност. Рейтингът се определя в съответствие с Методика за определяне на кредитния риск.

Чрез системата за вътрешен рейтинг се извършва категоризация на клиентите в различни групи чрез количествена оценка на степента на кредитния риск. При определяне на вътрешния рейтинг, Групата оценява степента на кредитния риск на кредитополучателя по отношение на потенциалните промени в икономическата среда и финансовата му стабилност. За целта Групата измерва:

- Общия бизнес риск, който включва систематичен риск или риск от промяна на външни за кредитополучателя фактори; и специфичен или несистематичен риск, отразяващ качеството на мениджмънта и финансовата стабилност на кредитополучателя;
- Рискът произтичащ от историческия опит на Групата по отношение на съответния клиент.

Системата за вътрешен рейтинг се използва и за да се определи дали има необходимост от начисляване на загуба от обезценка за определени кредитни експозиции. Настоящата рамка за степенуване на риска се състои от единайсет степени, които отразяват вътрешно-присъщия риск и други фактори, които имат отношение към кредитния риск.

Групата управлява равнището на кредитния риск чрез установяване на лимити за отделен кредитополучател и групи икономически свързани лица, както и други лимити в съответствие с

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(ii) Кредитен риск в банков портфейл, продължение

характера, сложността и обема на кредитната ѝ дейност, както и в съответствие с надзорните изисквания на БНБ

Във връзка с управлението на кредитния риск в Групата се извършават регулярно стрес-тестове за оценка на кредитния риск, както и за оценка на концентрационния риск в кредитния портфейл. За оценка на кредитния риск са разработени шест сценария с различни допускания за възможни негативни промени в макроикономическата среда и/или други фактори, като се прилагат три различни метода. Стрес-тестовите за оценка на концентрационния риск в кредитния портфейл се извършват на база отраслова концентрация върху четирите най-големи по размер експозиции на Групата към отрасли, определени съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД 2008).

В допълнение към изготвяните стрес-тестове за оценка на кредитния риск за всички кредитополучатели и кредитни сделки на Групата с нефинансови институции (корпоративни клиенти и физически лица) се извършва индивидуална оценка по два параметъра:

Вероятност за неизпълнение PD(Probability of Default) е вероятността в рамките на една година контрагент да не изпълни задълженията си по текуща или бъдеща сделка;

Възстановима стойност RR (Recovery rate) е стойността на частта от вземанията на Групата, която тя може да си възстанови при условие, че контрагент не изпълни задълженията си по текуща сделка.

- В Групата функционира дирекция „Кредитен риск“, която е в състава на Управление „Анализ и контрол на риска“. В нея се извършва анализ на финансовото състояние и кредитоспособността на кредитоискателите, предмета и целта на кредитирането, предлаганото обезпечение, както и икономическата свързаност на кредитоискателя. В дирекцията се присъжда и периодично се актуализира комплексен кредитен рейтинг на кредитоискателите на Групата. В дирекцията се оценява влиянието на предлаганите нови кредитни сделки върху спазването на изискванията на Наредба №8 на БНБ, други нормативни ограничения и приетите вътрешни лимити, и се предоставя независимо мнение за целесъобразността на новите сделки като източник на риск в контекста на вече поетите от Групата рискове.
- Кредитният комитет е специализиран вътрешен орган за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции, в това число и на сключените кредитни сделки. Управителният съвет на Групата определя числеността и персоналия състав на Кредитния комитет. Кредитният комитет осъществява своята дейност по ред и правила, приети от Управителния съвет и одобрени от Надзорния съвет.

Групата осъществява текущ контрол върху състоянието на отделните кредити, както и върху адекватността на заделените суми за покриване на кредитния риск.

Всички рискови експозиции на Групата, включително и кредитните, се оценяват ежемесечно от Кредитния комитет на Групата в съответствие с приетата „Политика за оценка на кредитния риск на експозициите“ („Политиката“).

Според Политиката и посредством системата за вътрешен рейтинг, Кредитния комитет класифицира рисковите експозиции, съобразно степента на кредитен риск в следните четири класификационни групи:

- “Редовни” са рисковите експозиции по кредити и други вземания, които се обслужват и за които данните за финансовото състояние на длъжниците не дават основание за съмнение, че той ще изплати изцяло задълженията си.
- Експозиции “под наблюдение” са рисковите експозиции по кредити и други вземания, при които са налице несъществени нарушения в тяхното обслужване или съществува възможност за влошаване във финансовото състояние на длъжника, което може да постави под съмнение пълното изплащане на задължението.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(ii) Кредитен риск в банков портфейл, продължение

- “Необслужвани” експозиции са рисковите експозиции по кредити и други вземания, при които са налице значими нарушения в тяхното обслужване, или има данни, че финансовото състояние на длъжника не е стабилно, текущите и очакваните му постъпления не са достатъчни за цялостно изплащане на неговите задължения към Групата и към други кредитори, както и когато има установени слабости с ясно изразена възможност Групата да понесе загуба.
- Експозиции, класифицирани като “загуба”, са рисковите експозиции, при които са налице съществени нарушения в тяхното обслужване или поради влошаване на финансовото състояние на длъжника задълженията му се приемат за несъбираеми, независимо, че имат частична възстановителна стойност, която може да се реализира в бъдеще.

Класификацията на рисковите експозиции се предлага на Управителния съвет за одобрение.

Всяка бизнес единица на Групата е длъжна да прилага кредитните политики и процедури, както и да отговаря за качеството на кредитния си портфейл, за наблюдението и контрола на всички кредитни рискове. Периодичен одит на бизнес единиците и процесите на Управление Кредитиране се извършват от Специализираната служба за Вътрешен одит.

(iii) Максимална изложеност на кредитен риск

<i>В хиляди лева</i>	<i>Прил.</i>	2013	2012
Пари и парични еквиваленти	14	1,200,375	1,034,307
Ценни книжа държани за търгуване	15	177,266	410,266
Деривативи държани за търгуване	15.1	17,514	2,846
Инвестиции до падеж	16	-	77,282
Инвестиции в асоциирани дружества		2,178	2,776
Инвестиции на разположение за продажба	17	460,684	156,581
Вземания от банки и други финансови институции	18	170,764	103,028
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	19	4,614,420	3,678,402
<i>Индивидуално обезценени</i>			
Под наблюдение		5,465	12,247
Необслужвани		5,805	6,314
Загуба		46,836	12,983
Брутна отчетна стойност		58,106	31,544
Загуби от обезценка		(31,653)	(15,081)
Балансова стойност		26,453	16,463
<i>Обезценени на портфейлна основа</i>			
Кредити на юридически лица		4,203,236	3,328,938
Кредити на физически лица		12,960	18,153
Отчетна стойност		4,216,196	3,347,091
Загуби от обезценка		(28,556)	(20,844)
Балансова стойност		4,187,640	3,326,247
<i>В т.ч. предоговорени експозиции</i>		223,642	202,767

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) *Максимална изложеност на кредитен риск, продължение*
В хиляди лева

<i>Прил.</i>	2013	2012
<i>Просрочени, напълно обезпечени, на които не е начислена обезценка</i>		
Под наблюдение	6,212	9,136
Необслужвани	1,700	712
Загуба	5,415	796
Балансова стойност	13,327	10,644
Структурата на просрочените напълно обезпечени кредити, на които не е начислена обезценка както следва:		
До 30 дни	1,219	3,527
31-90 дни	6,535	5,905
91-180 дни	158	416
Над 180 дни	5,415	796
Балансова стойност	13,327	10,644
<i>Непросрочени и необезценени</i>		
Кредити на юридически лица	382,012	318,538
Кредити на физически лица	4,988	6,510
Балансова стойност	387,000	325,048
В т. ч. предоговорени експозиции	35,189	38,194
Общо балансова стойност на предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	4,614,420	3,678,402
Задбалансови ангажменти		
Неусвоени овъдрафти и кредитни линии	55,802	79,775
Гаранции и акредитиви	28 134,640	126,890
Общо задбалансова стойност	190,442	206,665

Обезценени заеми и ценни книги

Обезценени кредити и ценни книги са кредити и ценни книги, за които Групата счита, че е вероятно тя да не може да събере цялата главница или дължимите лихви според договорените условия по заема / споразумението(а) за ценни книги.

Просрочени кредити, на които не е начислена обезценка

Кредити и ценни книги, при които договорните лихва и главница са просрочени, но Групата счита че не е необходимо да се начислява обезценка на база наличното обезпечение или етапа на събираемост на сумите дължими на Групата.

Кредити с предоговорени условия

Кредити с предоговорени условия са предоговорени или реструктурирани рискови експозиции на Групата. Една експозиция се счита за реструктурирана, когато поради влошаване на финансовото състояние на кредитополучателя, водещо до невъзможност да се изплати дълга, Групата е направила отстъпки, изразяващи се в промяна на първоначалните условия на споразумението, които при други обстоятелства не би предприела. След като веднъж кредитът на юридическо лице е реструктуриран, той не може да бъде прекласифициран в класификационна група редовни, освен ако не са погасени всички просрочени суми, изплатени са три редовни погасителни вноски по главница и/или лихви съгласно договорения погасителен план и експозицията отговаря на всички останали условията за група „редовни експозиции“. Условието за прекласификация в група

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) Максимална изложеност на кредитен риск, продължение

Кредити с предоговорени условия, продължение

редовни на реструктуриран кредит на физическо лице е да са погасени всички просрочени суми (главница и/или лихви). Една експозиция се счита за предоговорена, когато не е идентифицирана като влошена, напълно е обезпечена и има основание да се счита, че Групата ще събере главницата и лихвата.

Загуба от обезценка

Политиката на Групата за начисляване загуби от обезценка на финансовите активи, е представена в т. 2 (д) по-горе.

Политика за отписване

Групата отписва вземане по кредит или ценна книга, класифицирано като „загуба“ изцяло покрито с провизии за загуби от обезценка, с решение на Управителния съвет на Групата по предложение на Кредитния комитет за сметка на начислените провизии за загуби от обезценка. Тази преценка се прави, след като се взема предвид информацията включваща: значителни промени във финансовото състояние на кредитополучателя или емитента, когато той не е в състояние да погаси (плаща) своето задължение; или ползите от обезпечението не биха били достатъчни да покрият цялата експозиция. Задбалансовото отчитане на експозиции се прекратява с решение на Управителния съвет, когато Кредитният комитет на Групата прецени, че кредитите или ценните книги са несъбираеми поради наличие на някое от следните обстоятелства: длъжникът е юридическо лице, заличено от търговския или от друг публичен регистър и няма правопреемник; физическо лице, починало без да остави наследници или наследниците са направили отказ от наследство; длъжникът е направил възражение за давност.

В таблицата по-долу е представен анализ на брутните и нетните (след приспадане на загубите от обезценки) балансови суми на индивидуално обезценени финансови активи според класификационни групи:

<i>В хиляди лева</i>	Кредити на нефинансови институции и други клиенти	
	Брутно	Нетно
31 декември 2013		
Под наблюдение	11,677	10,556
Необслужвани	7,505	4,453
Загуба	52,251	24,771
Общо	71,433	39,780
31 декември 2012		
Под наблюдение	21,383	18,456
Необслужвани	7,026	5,887
Загуба	13,779	2,764
Общо	42,188	27,107

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити, клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Според политиката на Групата общият размер на предоставените кредити трябва да бъде изцяло обезпечен. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на предварително стриктно проучване.

Обезпеченията по кредити, гаранции и акредитиви обикновено включват парични средства, съоръжения и оборудване, борсово регистрирани ценни книжа, или друга собственост.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) *Максимална изложеност на кредитен риск, продължение*

Обезпечения и други кредитни облекчения, и техният финансов ефект

Групата държи обезпечения и други кредитни облекчения срещу определени свои кредитни експозиции. Представената таблица показва общия размер на кредити, предоставени от Групата на други банки, финансови и нефинансови институции, и други клиенти по вид на обезпеченията:

<i>В хиляди лева</i>	Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти		Вземания от банки и други финансови институции	
	2013	2012	2013	2012
Обезпечения, държани срещу индивидуално обезценени кредити и вземания	58,106	31,544	-	-
<i>Обезпечени с ипотека</i>	40,806	23,347	-	-
<i>Парично обезпечение</i>	-	-	-	-
<i>Финансови обезпечения</i>	8,553	3,124	-	-
<i>Други обезпечения</i>	7,650	4,720	-	-
<i>Необезпечени</i>	1,097	353	-	-
Обезпечения, държани срещу портфейлно обезценени кредити и вземания	4,216,196	3,347,091	129,893	55,289
<i>Обезпечени с ипотека</i>	244,730	311,947	-	-
<i>Парично обезпечение</i>	-	-	-	-
<i>Финансови обезпечения</i>	554,169	514,350	451	958
<i>Други обезпечения</i>	3,217,500	2,399,287	123,643	51,387
<i>Необезпечени</i>	199,797	121,507	5,799	2,944
Обезпечения, държани срещу просрочени необезценени кредити и вземания	13,327	10,644	-	-
<i>Обезпечени с ипотека</i>	11,198	7,588	-	-
<i>Парично обезпечение</i>	739	76	-	-
<i>Финансови обезпечения</i>	142	1,747	-	-
<i>Други обезпечения</i>	1,156	1,156	-	-
<i>Необезпечени</i>	92	77	-	-
Обезпечения, държани срещу непросрочени необезценени кредити и вземания	387,000	325,048	41,064	47,821
<i>Обезпечени с ипотека</i>	136,069	124,773	-	770
<i>Парично обезпечение</i>	116,613	96,982	-	-
<i>Финансови обезпечения</i>	38,761	53,125	35,189	39,212
<i>Други обезпечения</i>	93,705	49,489	-	-
<i>Необезпечени</i>	1,852	679	5,875	7,839
	4,674,629	3,714,327	170,957	103,110
Загуби от обезценка	(60,209)	(35,925)	(193)	(82)
	4,614,420	3,678,402	170,764	103,028

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) *Максимална изложеност на кредитен риск, продължение*

Обезпечения и други кредитни облекчения, и техният финансов ефект, продължение

В таблицата по-долу са посочени основни видове обезпечения, държани срещу различни видове активи.

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Процент от експозицията, която е предмет на споразумение, изискващо обезпечение	
		2013	2012
Деривативи държани за търгуване	Няма	-	-
Вземания от банки и други финансови институции			
Споразумения за обратна продажба и обратно изкупуване	Търгуеми ценни книжа	100	100
Кредити и аванси към банки	Няма	-	-
Друго кредитиране на други финансови институции	Ипотека, финансови и други обезпечения	100	100
Кредити към физически лица			
Жилищно кредитиране	Жилищни имоти	100	100
Потребителско кредитиране	Ипотека, парични и други обезпечения	100	100
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредити към корпоративни клиенти			
Споразумения за обратна продажба и обратно изкупуване	Търгуеми ценни книжа	-	-
	Ипотека, парични, финансови и други обезпечения		
Друго кредитиране на корпоративни клиенти		100	100

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблиците по-долу представят кредитни експозиции от ипотечни кредити към клиенти – физически лица – в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита (или съответно заделеният размер на кредитния ангажимент) към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база промените в индексите на цените на жилищата.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) *Максимална изложеност на кредитен риск, продължение*

Обезпечения и други кредитни облекчения, и техният финансов ефект, продължение

Жилищно ипотечно кредитиране, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	5,088	733
51% до 70%	1,382	1,344
71% до 90%	964	1,002
91% до 100%	728	655
Повече от 100%	170	14,608
Общо	8,332	18,342

Към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г. Групата няма поети ангажименти за предоставяне на жилищни ипотечни кредити.

Кредити към корпоративни клиенти

Кредитите към корпоративни клиенти на Групата са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на корпоративен клиент обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата обикновено изисква такова да бъде предоставено от корпоративните си клиенти. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната конюнктура, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2013 г., балансовата стойност на обезценените кредити към корпоративни клиенти е в размер на 4,200,476 хил. лева (31 декември 2012 г.: 3,323,532 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 8,054,123 хил. лева (31 декември 2012 г.: 6,464,969 хил. лева).

Споразумения за обратна продажба, споразумения за обратно изкупуване и предоставени ценни книжа

Вземания, отнасящи се до споразумения за обратна продажба и споразумения за обратно изкупуване обикновено са обезпечени на база на брутната стойност на експозицията.

Следващата таблица представя балансовите стойности на споразуменията за обратна продажба и обратно изкупуване, и стойностите на държаните по тях обезпечения:

Вид <i>В хиляди лева</i>	2013		2012	
	Балансова стойност	Стойност на обезпечението	Балансова стойност	Стойност на обезпечението
Вземания от банки и други финансови институции				
Споразумения за обратна продажба и обратно изкупуване	35,189	35,189	39,212	39,212
Кредити и заеми към корпоративни клиенти				
Споразумения за обратна продажба и обратно изкупуване	-	-	-	-

Стойностите на обезпеченията в таблицата са посочени до размера на балансовата стойност на експозицията.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) Максимална изложеност на кредитен риск, продължение

Обезпечения и други кредитни облекчения, и техният финансов ефект, продължение

Други видове обезпечения и кредитни облекчения

В допълнение към включените в таблиците по-горе обезпечения, Групата също държи други видове обезпечения и кредитни облекчения като втори и следващи по ред права, за които конкретни стойности обикновено не са налични.

През 2013 година Групата е придобила на публична продан с Постановление за възлагане на недвижим имот нефинансови активи, държани като обезпечение по кредити и заеми, на стойност 2 хил. лв. Политиката на Групата е да осъществява навременна реализация на придобитите обезпечения и като цяло да не ги използва за собствената си дейност.

Основната концентрация на кредитен риск възниква в зависимост от сектора на дейност и вида на клиентите по отношение на банковите инвестиции, заеми и аванси, споразумения за предоставяне на кредити и издаване на гаранции.

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредити, предоставени от Групата на нефинансови институции и други клиенти по икономически сектори:

<i>В хиляди лева</i>	Кредити на нефинансови институции и други клиенти		Кредити и вземания от банки и други финансови институции		Инвестиции в ценни книги	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Търговия и услуги	1,848,132	1,433,137	-	-	49,407	15,131
Производство	607,073	499,336	-	-	54,522	40,273
Строителство	506,892	403,966	-	-	14,625	14,625
Земеделие	65,228	92,751	-	-	-	-
Транспорт и комуникации	157,021	157,104	-	-	5,980	17,086
Финансови и застрахователни дейности	-	-	170,957	103,110	96,610	24,527
Държавно управление	-	-	-	-	374,385	496,939
Професионални дейности и научни изследвания	640,052	611,293	-	-	44,524	37,678
Други индустрии	850,231	516,740	-	-	75	646
	4,674,629	3,714,327	170,957	103,110	640,128	646,905
Минус загуби от обезценка	(60,209)	(35,925)	(193)	(82)	-	-
Общо	4,614,420	3,678,402	170,764	103,028	640,128	646,905

Географски анализ

Европа	4,634,848	3,674,029	170,957	103,110	640,128	646,905
Азия	39,301	39,249	-	-	-	-
Северна Америка	480	1,049	-	-	-	-
	4,674,629	3,714,327	170,957	103,110	640,128	646,905
Минус загуби от обезценка	(60,209)	(35,925)	(193)	(82)	-	-
Общо	4,614,420	3,678,402	170,764	103,028	640,128	646,905

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Кредитен риск, продължение

(iii) Максимална изложеност на кредитен риск, продължение

В таблиците по-долу са посочени държавните ценни книжа във всички банкови портфейли, разпределени по дата на падежа и държава-емитент към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г.

<i>В хиляди лева</i>	По-малко от 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо

31 декември 2013 г.

Финансови активи, държани за търгуване

Държавни ценни книжа

България	-	47,012	23,059	73,849	5,701	149,621
Италия	-	-	1,167	-	-	1,167
Румъния	-	-	5,026	1,433	-	6,459
Словения	-	-	10,373	-	-	10,373
Турция	-	-	-	2,177	1,488	3,665

Инвестиции на разположение за продажба

Държавни ценни книжа

България	-	-	15,224	164,748	12,968	192,940
Словения	-	-	10,160	-	-	10,160
Общо	-	47,012	65,009	242,207	20,157	374,385

<i>В хиляди лева</i>	По-малко от 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо

31 декември 2012 г.

Финансови активи, държани за търгуване

Държавни ценни книжа

България	271,413	-	-	125,024	2,291	398,728
Испания	4,147	-	-	-	-	4,147

Инвестиции на разположение за продажба

Държавни ценни книжа

България	-	-	-	-	16,782	16,782

Инвестиции държани до падеж

Държавни ценни книжа

България	-	-	-	57,510	19,772	77,282
Общо	275,560	-	-	182,534	38,845	496,939

(в) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения – риск Групата да не бъде в състояние да посрещне задълженията си, когато те станат дължими, и риск от невъзможност да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(в) Ликвиден риск, продължение

(i) Управление на ликвидния риск

Системата за управление на ликвидността в Групата се основава на следните принципи:

- централизиран контрол върху ликвидността на Групата, осъществяван от Комитета за управление на ликвидността;
- постоянно наблюдение и оценка на бъдещите парични потоци и на достатъчността на ликвидните активи на Групата;
- планиране на дейността при извънредни ситуации.

Управление “Ликвидност” получава информация от други бизнес звена относно ликвидността на финансовите активи и пасиви, както и очакваните парични потоци произтичащи от прогнозираните бъдещи дейности. Управление “Ликвидност” поддържа портфейл, който се състои предимно от краткосрочни и ликвидни ценни книжа, кредити и вземания от банки и други финансови инструменти. с цел осигуряване на достатъчна ликвидност в рамките на Групата, като цяло.

Централизираното управление на ликвидността в Групата се осъществява чрез постоянно наблюдение и оценка на бъдещите парични потоци и на достатъчността на ликвидните активи. В допълнение на регулярна база се извършват стрес-тестове за оценка на ликвидния риск. Те включват изготвянето на падежни таблици за сценарий “ликвидна криза” в изпълнение изискванията на чл. 6, ал.(4) на Наредба 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките.

Падежните таблици за сценарий “ликвидна криза” се разработват в два варианта:

- при ликвидна криза на банката;
- при ликвидна криза на банковата система.

През 2013 г. Групата поддържа оптимална ликвидност, гарантираща безпроблемното обслужване на задълженията ѝ. Коефициентът на ликвидните активи съгласно Наредба 11 на БНБ към 31 декември 2013 г. е 19.79%. Всички политики и процедури за ликвидността са обект на преглед и одобрение от страна на КУЛ. Ежедневните справки покриват ликвидните позиции на Групата, като към КУЛ се подава периодично отчет, включващ изключения и предприетите корективни действия.

Групата има достъп до разнообразни инструменти на финансиране включително депозити, разплащателни сметки и други привлечени средства, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и се понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс между срочност на привлечения ресурс и гъвкавост при използване на средства с различна матуриретна структура. Групата извършва текущи оценки на ликвидния риск посредством идентифициране и следене на промените в необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. В допълнение, Групата притежава портфейл от ликвидни активи като част от системата ѝ за управление на ликвидния риск.

(ii) Изложеност на ликвиден риск

Основният инструмент използван от Групата за контрол върху ликвидния риск е наблюдението на коефициента на нетните ликвидни активи към депозити от клиенти. За тази цел се приема, че нетните ликвидни активи включват парични наличности и парични еквиваленти както и дългови ценни книжа с присъден инвестиционен рейтинг, за които има активен и ликвиден пазар, минус депозити от банки.

Коефициентите на нетните ликвидни активи спрямо депозити от клиенти към датата на отчета и през отчетния период са както следва:

	2013	2012
<i>Към 31 декември</i>	18.42%	21.41%
Средно за периода	19.80%	18.89%
Максимално за периода	26.60%	23.72%
Минимално за периода	14.97%	13.73%

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(в) Ликвиден риск, продължение

(iii) *Остатъчни договорни срокове до падеж на финансови пасиви*

В приложената по-долу таблица са представени недисконтираните парични потоци на финансовите пасиви на Групата на базата на най-ранната възможна дата на падеж.

Брутният номинален входящ/(изходящ) паричен поток е договореният недисконтиран паричен поток от финансовия пасив или ангажимент.

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	Балансо- ва стойност	Брутен номинален (изходящ) паричен поток	По-малко от 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
31 декември 2013								
Депозити от банки	23	32,394	(32,399)	(32,399)	-	-	-	-
Депозити от други финансови институции	23	169,248	(173,375)	(42,347)	(19,973)	(101,290)	(9,765)	-
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	24	5,466,615	(5,552,469)	(1,081,894)	(826,739)	(2,206,380)	(1,433,456)	(4,000)
Други привлечени средства	25	320,095	(337,581)	(4,144)	(8,188)	(240,006)	(81,172)	(4,071)
Подчинен срочен дълг		127,853	(135,929)	(673)	(1,346)	(6,057)	(64,808)	(63,045)
		6,116,205	(6,231,753)	(1,161,457)	(856,246)	(2,553,733)	(1,589,201)	(71,116)
Неусвоени кредитни ангажименти		-	(55,802)	(55,802)	-	-	-	-
		6,116,205	(6,287,555)	(1,217,259)	(856,246)	(2,553,733)	(1,589,201)	(71,116)
31 декември 2012								
Депозити от банки	24	78,524	(78,601)	(55,537)	-	(23,064)	-	-
Депозити от други финансови институции	24	152,797	(156,751)	(47,631)	(10,919)	(86,022)	(12,179)	-
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	25	4,508,012	(4,578,501)	(1,014,012)	(719,685)	(2,021,631)	(823,173)	-
Други привлечени средства	26	317,019	(363,844)	(4,198)	(4,549)	(21,010)	(286,226)	(47,861)
Подчинен срочен дълг		119,663	(139,835)	(673)	(1,346)	(6,057)	(7,620)	(124,139)
		5,176,015	(5,317,532)	(1,122,051)	(736,499)	(2,157,784)	(1,129,198)	(172,000)
Неусвоени кредитни ангажименти		-	(79,775)	(79,775)	-	-	-	-
		5,176,015	(5,397,307)	(1,201,826)	(736,499)	(2,157,784)	(1,129,198)	(172,000)

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(в) Ликвиден риск, продължение

(iv) Очаквани срокове до падеж на активи и пасиви

Очакваните парични потоци на Групата за финансови пасиви се различават значително от представения по-горе матуритетен анализ, като депозитите на виждане на клиенти се очаква да запазят стабилен или нарастващ баланс и не всички непризнати кредитни ангажименти се очаква да бъдат усвоени веднага. В следващите две таблици е представен анализ на матуритетната структура на Групата на база на очаквания срок до падеж на активите и на пасивите. При прогнозирането на паричните потоци от активите и пасивите Групата взема предвид историческите данни за паричните потоци, коригирани с цел отчитане на сезонните колебания и преобладаващите икономически и пазарни условия.

Падежна таблица към 31 декември 2013 г.:

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 год.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Пари и парични еквиваленти	1,200,375	-	-	-	-	1,200,375
Ценни книжа държани за търгуване	167,106	10,160	-	-	-	177,266
Деривативи държани за търгуване	5,328	8,098	4,088	-	-	17,514
Инвестиции на разположение за продажба	86,445	82,225	95,727	119,509	76,778	460,684
Инвестиции до падеж	-	-	-	-	-	-
Инвестиции в асоциирани предприятия	-	-	-	-	2,178	2,178
Вземания от банки и ДФИ	16,297	26,497	11,962	116,008	-	170,764
Предоставени кредити на нефинансови институции	266,217	296,152	1,413,413	2,253,345	385,293	4,614,420
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	-	-	12,254	56,425	68,679
Нематериални активи	-	-	-	874	-	874
Други активи	20,116	-	8,023	8	-	28,147
	<u>1,761,884</u>	<u>423,132</u>	<u>1,533,213</u>	<u>2,501,998</u>	<u>520,674</u>	<u>6,740,901</u>
Пасиви						
Депозити от банки и ДФИ	74,675	19,802	97,621	9,544	-	201,642
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	1,080,252	759,014	2,191,035	1,432,314	4,000	5,466,615
Деривативи държани за търгуване	2,933	5,479	2,766	-	-	11,178
Подчинен срочен дълг	-	-	-	64,808	63,045	127,853
Други привлечени средства	4,111	8,188	222,553	81,172	4,071	320,095
Други пасиви (виж бел.1)	6,112	-	1,206	-	-	7,318
	<u>1,168,083</u>	<u>792,483</u>	<u>2,515,181</u>	<u>1,587,838</u>	<u>71,116</u>	<u>6,134,701</u>
Разлика в срочността на активите и пасивите	<u>593,801</u>	<u>(369,351)</u>	<u>(981,968)</u>	<u>914,160</u>	<u>449,558</u>	<u>606,200</u>

Бележка 1: За целите на рисковите таблици, в Други пасиви са обобщени следните позиции от отчета за финансовото състояние: Текущи данъчни пасиви, Отсрочени данъчни пасиви, Провизии и Други пасиви.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(в) Ликвиден риск, продължение

(iv) Очаквани срокове до падеж на активи и пасиви, продължение

Падежна таблица към 31 декември 2012 г.:

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 год.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Пари и парични еквиваленти	1,034,307	-	-	-	-	1,034,307
Ценни книжа държани за търгуване	386,632	11,874	11,760	-	-	410,266
Деривативи държани за търгуване	2,846	-	-	-	-	2,846
Инвестиции на разположение за продажба	15,313	170	5,153	48,289	87,656	156,581
Инвестиции до падеж	43,924	7,673	5,713	-	19,972	77,282
Инвестиции в асоциирани предприятия	-	-	-	-	2,776	2,776
Вземания от банки и ДФИ	40,710	2,473	8,533	43,474	7,838	103,028
Предоставени кредити на нефинансови институции	214,486	219,301	870,131	1,978,140	396,344	3,678,402
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	-	-	9,314	86,697	96,011
Нематериални активи	-	-	-	540	-	540
Други активи	63,479	314	11,329	8	-	75,130
	<u>1,801,697</u>	<u>241,805</u>	<u>912,619</u>	<u>2,079,765</u>	<u>601,283</u>	<u>5,637,169</u>
Пасиви						
Депозити от банки и ДФИ	103,058	10,815	105,757	11,691	-	231,321
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	1,012,529	679,470	1,993,223	822,790	-	4,508,012
Деривативи държани за търгуване	618	-	-	-	-	618
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	119,663	119,663
Други привлечени средства	1,999	-	1,412	267,954	45,654	317,019
Други пасиви (виж бел.1)	9,891	-	380	-	-	10,271
	<u>1,128,095</u>	<u>690,285</u>	<u>2,100,772</u>	<u>1,102,435</u>	<u>165,317</u>	<u>5,186,904</u>
Разлика в срочността на активите и пасивите	<u>673,602</u>	<u>(448,480)</u>	<u>(1,188,153)</u>	<u>977,330</u>	<u>435,966</u>	<u>450,265</u>

Бележка 1: За целите на рисковите таблици, в Други пасиви са обобщени следните позиции от отчета за финансовото състояние: Текущи данъчни пасиви, Отсрочени данъчни пасиви, Провизии и Други пасиви.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, при който промяната на пазарните условия, като например лихвените проценти, цените на капиталовите инструменти или обменните курсове за чуждестранни валути, ще повлияе върху приходите или стойността на притежаваните от Групата финансови инструменти.

(i) Управление на пазарния риск

Политиката за управление на пазарния риск има за цел да управлява и контролира пазарните рискови експозиции в рамките на допустимите граници, оптимизирайки същевременно съотношението риск/доходност. Групата активно управлява лихвения, валутния, ценовия и други рискове с цел осигуряване на съответствие с приетите лимити относно приемливо ниво на риск. Рисковите лимити на Групата се преглеждат редовно с цел оценка на тяхната адекватност предвид целите и стратегиите на Групата и съответните пазарни условия. Групата разграничава пазарните рискови експозиции свързани с търговските и банковите си портфейли, като използва различни методи за оценка на присъщия риск на търговските и банковите си позиции, включително в деривативни и недеривативни инструменти.

Управлението на пазарния риск е поверено на Комитета за управление на ликвидността. Управление „Анализ и контрол на риска“ отговаря за разработването на детайлни политики за управление на риска (предмет на приемане и одобрение от Управителен съвет) и следи за ежедневното им прилагане.

(ii) Изложеност на пазарен риск - търговски портфейл

Групата заема активни търговски позиции на пазара в ограничен брой деривативни финансови инструменти (основно краткосрочни форуърди), както и недеривативни инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиента. С цел задоволяване на нуждите на клиента Групата поддържа пакет от инструменти на капиталовия пазар и осигурява постоянна пазарна ликвидност като обявява цени купува / продава и търгува активно с другите участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти на капиталовия пазар на конкурентни цени. Тъй като търговската стратегия зависи еднакво от ролята на Групата при определяне на пазара и позициите ѝ в различни финансови инструменти, имайки предвид връзката между инструменти и пазар, то тя има за цел да оптимизира нетния приход от търговски операции. Групата управлява своите търговски операции според вида риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

Всички търговски инструменти са обект на пазарен риск, който се определя като рискът от обезценка в резултат на настъпване на промени в пазарните условия. Инструментите се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия пряко рефлексират върху нетните приходи от търговски операции.

Групата управлява притежаваните от нея търговски инструменти в отговор на променящите се пазарни условия. Пазарната експозиция се управлява в съответствие с определените от ръководството риск лимитите, определени от ръководството посредством покупко-продажба на инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск, продължение

(ii) Изложеност на пазарен риск - търговски портфейл, продължение

Основният инструмент използван за измерване и управление на пазарния риск в търговския портфейл е „Стойност, изложена на риск” или Value at Risk (VaR). VaR е показател за очакваната загуба от търговски портфейл за определен период от време (период на държане) и при неблагоприятно развитие на пазара с определена степен на вероятност (ниво на достоверност). Моделът VaR, използван от Групата се основава на 99% ниво на достоверност и предполага десетдневен период на държане. Моделът VaR е изграден на базата на исторически данни. Вземайки предвид данните на пазара за последните 2 години, моделът генерира множество от вероятни бъдещи сценарии за промяна в пазарните цени.

Въпреки, че VaR е важен инструмент при измерването на пазарния риск, допусканията, на които моделът се основава водят до някои ограничения:

- 99% ниво на доверителност не отчита загубите, които могат да възникнат извън това ниво. Дори и в рамките на модела, има 1% вероятност, че загубите може да надхвърлят VaR;
- VaR се изчислява в края на всеки ден и не отчита излагането на рискове, които могат да възникнат по време на деня на търгуване/търговската сесия;
- Използването на исторически данни като база за определяне на вероятните изходи, не винаги може да покрие всички възможни сценарии, особено тези от/с необичайно естество;
- VaR зависи от позицията на Групата и волатилността на пазарните цени. VaR на непроменена по обем позиция намалява, когато волатилността на пазарните цени намалява и обратното.

Групата прилага VaR методологията от началото на 2007 г. и използва лимитите/диапазона на VaR за измерването на лихвения риск в търговския си портфейл.

VaR позициите на търговския портфейл на Групата към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г. са както следва:

<i>В лева</i>	Към датата	Средно	Максимум	Минимум
31 декември 2013				
Пазарен риск	1,300,199	1,643,256	4,011,209	880,185
31 декември 2012				
Пазарен риск	1,716,692	3,068,922	5,463,054	859,011

Ограниченията, които произтичат от VaR методологията, се следят чрез заместване на VaR лимитите с други лимити по позиции и чувствителност, включително лимити, които разглеждат възможни концентрационни рискове във всеки отделен търговски портфейл. В допълнение, Групата използва множество стрес тестове, за да определи финансовото влияние на необичайни ситуации на пазара, както за всеки индивидуален търговски портфейл, така и за общата позиция на Групата.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск, продължение

(iii) Лихвен риск

Лихвеният риск е риск от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти, дотолкова, доколкото лихвочувствителни активи (включително инвестициите) и пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Групата е изложена на риск от промени в базисните лихвени проценти (например ОЛП, LIBOR, EURIBOR), които служат за основа при определяне на лихвените условия. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви, и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на Групата.

Процедурите по управление на лихвения риск по отношение на баланса между привлечен и предоставен ресурс се прилагат от гледна точка на чувствителността на Групата спрямо промени в лихвените равнища. Това зависи от различни фактори, включително степента, в която се спазват договорените погасителни срокове, както и вариациите в лихвените равнища.

Основният риск, на който Групата е изложена, е риска от загуба в следствие на колебания в бъдещите парични потоци или справедливи стойности на финансовите инструменти, в резултат на промяна на пазарните лихвени проценти. КУЛ следи границите на изменение на лихвените проценти и е подпомаган в дейността си от Управление „Анализ и контрол на риска“.

Кратко описание на позициите на Групата по отношение на границите на изменение на лихвените проценти по лихвочувствителни активи и пасиви е както следва:

<i>В хил. лева</i>	По-малко от 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 6 месеца	От 6 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
31 декември 2013						
Общо активи с лихва	709,241	322,966	657,769	842,656	2,685,586	263,329
Общо пасиви с лихва	1,220,215	1,061,542	1,317,516	2,233,592	216,124	-
Общ дисбаланс на активите и пасивите	<u>(510,974)</u>	<u>(738,576)</u>	<u>(659,747)</u>	<u>(1,390,936)</u>	<u>2,469,462</u>	<u>263,329</u>
Кумулативен общ лихвен дисбаланс	(510,974)	(1,249,550)	(1,909,297)	(3,300,233)	(830,771)	(567,442)
31 декември 2012						
Общо активи с лихва	916,300	220,535	323,574	530,548	2,157,419	362,832
Общо пасиви с лихва	1,014,806	843,623	1,370,619	1,405,645	313,927	120,883
Общ дисбаланс на активите и пасивите	<u>(98,506)</u>	<u>(623,088)</u>	<u>(1,047,045)</u>	<u>(875,097)</u>	<u>1,843,492</u>	<u>241,949</u>
Кумулативен общ лихвен дисбаланс	(98,506)	(721,594)	(1,768,639)	(2,643,736)	(800,244)	(558,295)

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск, продължение

(iii) Лихвен риск, продължение

Анализ на чувствителността – лихвен риск

За управлението на лихвения риск и границите на изменението на лихвените проценти се правят наблюдения върху чувствителността на финансовите активи и пасиви на Групата към различни стандартни и нестандартни сценарии за движението на лихвените проценти.

Стандартните сценарии, които се разглеждат на месечна база включват 200 базисни точки на паралелно нарастване и спад по кривите на доходност във всички валути. Анализът на чувствителността на Групата към промяната на лихвените проценти (предполагайки константна балансова позиция и изключвайки асиметрично движение на кривите на доходност) е както следва:

	Изменение в нетния лихвен доход	
	200 базисни точки на паралелно покачване	200 базисни точки на паралелно понижение
<i>В хиляди лева</i>		
31 декември 2013		
Промяна в нетен лихвен доход	(28,700)	28,700
31 декември 2012		
Промяна в нетен лихвен доход	(23,138)	23,138

Лихвените рискови позиции се управляват от Управление Ликвидност, което използва ценни книжа, вземания от банки, депозити на банки и деривативни инструменти, за да управлява общата позиция на Групата.

(iv) Валутен риск

Валутният риск е риск от загуби, възникващи от непредвидени движения във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България, българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

При извършване на сделки в чуждестранна валута възникват приходи и разходи от валутни операции, които се отчитат в отчета за приходи и разходи. Такива експозиции са монетарните активи и пасиви на Групата, деноминирани във валута, различна от валутата на изготвяне на финансовите отчети на Групата. Тези експозиции са както следва:

Приложения към финансовите отчети
Корпоративна Търговска Банка АД
 Консолидирани финансови отчети
 За годината към 31 декември 2013 г.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск, продължение

(iv) Валутен риск, продължение

Анализ на чувствителността – валутен риск

В хиляди лева

31 декември 2013

	Лева	Чуждестранна валута	Общо
Активи			
Пари и парични еквиваленти	746,021	454,354	1,200,375
Ценни книжа държани за търгуване	76,693	100,573	177,266
Деривативи държани за търгуване	16,197	1,317	17,514
Инвестиции на разположение за продажба	165,816	294,868	460,684
Инвестиции до падеж	-	-	-
Инвестиции в асоциирани предприятия	2,178	-	2,178
Вземания от банки и други финансови институции	117,596	53,168	170,764
Предоставени кредити на нефинансови институции	950,588	3,663,832	4,614,420
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	68,679	-	68,679
Нематериални активи	874	-	874
Други активи	11,414	16,733	28,147
	<u>2,156,056</u>	<u>4,584,845</u>	<u>6,740,901</u>
Пасиви			
Деривативи държани за търгуване	10,959	219	11,178
Депозити от банки и други финансови институции	119,458	82,184	201,642
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	2,916,535	2,550,080	5,466,615
Други привлечени средства	40,327	279,768	320,095
Подчинен срочен дълг	-	127,853	127,853
Други пасиви (виж бел. 1)	7,151	167	7,318
	<u>3,094,430</u>	<u>3,040,271</u>	<u>6,134,701</u>

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута са преимуществено в евро. По отношение на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Групата поддържа приемлива нетна експозиция, като купува и продава чуждестранна валута на спот курс, когато счете за подходящо.

Бележка 1: За целите на рисковите таблици, в Други пасиви са обобщени следните позиции от отчета за финансовото състояние: Текущи данъчни пасиви, Отсрочени данъчни пасиви, Провизии и Други пасиви.

Приложения към финансовите отчети
Корпоративна Търговска Банка АД
 Консолидирани финансови отчети
 За годината към 31 декември 2013 г.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(г) Пазарен риск, продължение

(iv) Валутен риск, продължение

Анализ на чувствителността – валутен риск

В хиляди лева

31 декември 2012

	Лева	Чуждестранна валута	Общо
Активи			
Пари и парични еквиваленти	546,673	487,634	1,034,307
Ценни книжа държани за търгуване	50,304	359,962	410,266
Деривативи държани за търгуване	41	2,805	2,846
Инвестиции на разположение за продажба	84,656	71,925	156,581
Инвестиции до падеж	74,140	3,142	77,282
Инвестиции в асоциирани предприятия	2,776	-	2,776
Вземания от банки и други финансови институции	63,671	39,357	103,028
Предоставени кредити на нефинансови институции	771,210	2,907,192	3,678,402
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	96,011	-	96,011
Нематериални активи	540	-	540
Други активи	15,655	59,475	75,130
	<u>1,705,677</u>	<u>3,931,492</u>	<u>5,637,169</u>
Пасиви			
Деривативи държани за търгуване	139	479	618
Депозити от банки и други финансови институции	129,390	101,931	231,321
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	2,433,056	2,074,956	4,508,012
Други привлечени средства	41,189	275,830	317,019
Подчинен срочен дълг	-	119,663	119,663
Други пасиви (виж бел. 1)	9,901	370	10,271
	<u>2,613,675</u>	<u>2,573,229</u>	<u>5,186,904</u>

Анализ на чувствителността – валутен риск

10 процентно увеличение на курса на лева спрямо основните валути, различни от евро, към 31 декември 2013 г. би увеличило/(намалило) печалбите и загубите със сумите посочени по-долу. Анализът допуска, че всички други променливи, в т. ч. и лихвените проценти, са постоянни. Анализът е направен на същата база за 2012 година.

*Ефект в хиляди лева
към края на годината*

	2013	2012
Щатски долари	160	(542)
Британски паунди	(70)	(104)
Швейцарски франкове	(14)	(18)

10 процентно отслабване на лева спрямо валутите по-горе към посочените дати би имало същият като суми, но обратен като посока ефект, при равни други условия.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(д) Операционен риск

Операционен риск е рискът от преки или косвени загуби в следствие на различни причини свързани с процесите в Групата, персонала, технологиите и инфраструктурата, както и в следствие на външни фактори, различни от кредитен, пазарен и ликвиден риск, като например рисковете възникващи от правните и регулаторни изисквания и общоприети стандарти за корпоративно поведение. Събитие, предизвикано от неадекватни или нефункциониращи вътрешни, процеси, хора, системи или външни събития се класифицира като операционно събитие. За целите на регистриране и анализ на операционните събития, както и разработване на адекватни мерки срещу последваща проява в Групата има създадена и се поддържа база данни с операционни събития. Целта на Групата е да управлява операционния риск, така че да постигне баланс между избягването на финансови загуби и щети по репутацията на Групата и ефективното управление на разходите.

В Групата е разработена Методика за определяне и анализ на ключови рискови индикатори (КРИ) за операционен риск. Въведени са КРИ за всички основни бизнес процеси, с чиято помощ се осъществява текущ мониторинг и се идентифицират промени в рисковия профил на Групата.

Друг инструмент, прилаган в Групата за измерване, оценка и контрол на операционния риск, е Самооценката на риска и контрола. Самооценката е процес, с помощта на който се идентифицират значителните рискове, присъщи за всеки вътрешно-банков процес, оценява се потенциалния им ефект и вероятност за проявление, и се извършва оценка за адекватност на въведените контролни действия и нужда от внедряване на допълнителни такива.

На базата на данни, получени от трите основни инструмента за управление на операционния риск, Управление „Анализ и контрол на риска“ в КТБ АД изготвя матрица на рисковете, която се актуализира най-малко веднъж годишно.

Отговорността за разработването и прилагането на контролите, свързани с операционния риск, се поема от мениджмънта на всяко бизнес звено. За целта се разработват правила и стандарти на Групата за управлението на операционния риск в следните области:

- Изисквания за подходящо разделение на отговорностите, включително независима оторизация на документи
- Изисквания за равнение и мониторинг на транзакциите
- Съответствие с надзорни и други правни изисквания
- Документиране на контролите и процедурите
- Изисквания за периодична оценка на операционния риск и адекватността на контролите и процедурите за тези рискове
- Изисквания за отчитане на операционни загуби и предложения за тяхното отстраняване
- Разработване на планове за извънредни ситуации
- Обучения и професионално развитие
- Намаление на риска, включително чрез сключване на застраховка, когато това е ефективно.

Спазването на стандартите на Групата се подпомага и от програма на периодичен преглед, извършван от Вътрешния одит. Резултатите от проверката се обсъждат с мениджмънта на бизнес звеното, за което се отнасят, и се изготвят доклади, които се представят на УС и НС.

(е) Спазване на изискванията за капиталова адекватност

Българските банки прилагат изискванията на Базел II за измерване на капиталовата адекватност. Съгласно нормативната рамка Групата заделя капитал за покриване на капиталовите изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск. Към 31 декември 2013 година Корпоративна търговска банка АД прилага стандартизирания подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подхода на базисния индикатор за операционен риск.

Минималните изисквания, приложими за България, включват поддържане на обща капиталова адекватност не по-малко от 12% и адекватност на капитала от първи ред не по-малко от 6%.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(е) Спазване на изискванията за капиталова адекватност, продължение

(i) Капиталова база (Собствени средства)

Капиталовата база (Собствените средства) включва капитал от първи и втори ред, както са дефинирани от Българската Народна Банка. Към 31 декември 2013 г. консолидираната капиталова база на Корпоративна търговска банка АД се състои от:

В хиляди лева

Акционерен капитал	65,517
Премийни резерви	129,312
Фонд Резервен	325,397
Текуща печалба	27,092
Други резерви	<u>135</u>
Общо капитал и резерви	547,453
<i>Намаления</i>	
Нереализирана загуба от финансови инструменти държани за продажба	(539)
Дълготрайни нематериални активи	<u>(874)</u>
Общо намаления	(1,413)
Общо капитал първи ред	<u>546,040</u>
Преоценъчен резерв на недвижими имоти, в които се помещава Групата	7,271
Подчинен срочен дълг	<u>96,227</u>
Общо капитал втори ред	<u>103,498</u>
Допълнителни намаления на капитал първи ред и капитал втори ред	<u>(4,193)</u>
Инвестиции в акции и друга форма на дялово участие	(3,156)
Специфични провизии за кредитен риск	(1,037)
Общо капиталова база	<u><u>645,345</u></u>

Допълнителните намаления от капиталовата база са свързани с участия на Групата в не консолидирани дружества, които представляват 10% или повече от регистрирания им капитал и специфични провизии за кредитен риск, изчислени по реда на Наредба №9 на БНБ. За регулаторни цели те се приспадат по равно от капитала първи ред и от капитала втори ред.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(е) Спазване на изискванията за капиталова адекватност, продължение

(ii) Капиталови изисквания

Към 31 декември 2013 г. капиталовите изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск са както следва:

В хиляди лева

	Капиталови изисквания
Капиталови изисквания за кредитен риск	
Експозиции към:	
<i>Регионални и местни органи на властта</i>	12
<i>Институции</i>	4,853
<i>Предприятия</i>	353,827
<i>Експозиции на дребно</i>	146
<i>Експозиции обезпечени с недвижимо имущество</i>	17,663
<i>Просрочени експозиции</i>	1,914
<i>Други експозиции</i>	15,255
Общо капиталови изисквания за кредитен риск	393,670
Капиталови изисквания за пазарен риск	970
Капиталови изисквания за операционен риск	16,423
Общо капиталови изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск	411,063
Допълнителни капиталови изисквания по силата на Национална дискреция на БНБ	205,531
Общо регулаторни капиталови изисквания	616,594
Капиталова база	645,345
<i>От която капитал първи ред</i>	543,944
Свободен капитал	28,751
Обща капиталова адекватност	12.56%
Капиталова адекватност на капитал първи ред	10.59%

Капиталовите изисквания за кредитен риск покриват кредитния риск и риск от разсейване в банков и търговски портфейл и риск от контрагента за цялостната дейност.

Капиталовите изисквания за пазарен риск включват пазарен риск в търговски портфейл, валутен риск за цялостна дейност и стоков риск за цялостна дейност. КТБ АД изчислява капиталови изисквания за лихвен риск на дългови инструменти в търговски портфейл. Към 31 декември 2013 г. капиталовото изискване за валутен риск е нула – общата нетна открита валутна позиция е под 2% от Капиталовата база. Операционният риск се изчислява чрез прилагане на метода на Базисния индикатор и представлява 15% от средногодишния брутен доход за последните три финансови години (2012, 2011 и 2010).

Допълнителните капиталови изисквания, описани по-горе, са изцяло дискреция на Българската Народна Банка. Те представляват завишение с 50% на общите капиталови изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск.

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(е) Спазване на изискванията за капиталова адекватност, продължение

В допълнение към изчислените коефициенти за капиталова адекватност съгласно изискванията на БНБ, Групата изчислява и коефициенти за капиталова адекватност, които включват текущата печалба за годината, в съответствие с МСФО както е посочено по-долу:

(iii) Капиталови изисквания, които включват текущата печалба за 2013 г.

В хиляди лева

Акционерен капитал	65,517
Премийни резерви	129,312
Фонд Резервен	325,397
Текуща печалба към 31 декември 2013 г.	70,725
Други резерви	135
Общо капитал и резерви	591,086
<i>Намаления</i>	
Нереализирана загуба от финансови инструменти държани за продажба	(539)
Дълготрайни нематериални активи	(874)
Общо намаления	(1,413)
Общо капитал първи ред	589,673
Преоценъчен резерв на недвижими имоти, в които се помещава Групата	7,271
Подчинен срочен дълг	96,227
Общо капитал втори ред	103,498
Допълнителни намаления на капитал първи ред и капитал втори ред	(4,193)
Инвестиции в акции и друга форма на дялово участие	(3,156)
Специфични провизии за кредитен риск	(1,037)
Общо капиталова база	688,978

3. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(е) Спазване на изискванията за капиталова адекватност, продължение

Към 31 декември 2013 г. капиталовите изисквания за кредитен , пазарен и операционен риск са както следва:

В хиляди лева

	Капиталови изисквания
Капиталови изисквания за кредитен риск	
Експозиции към:	
<i>Регионални и местни органи на властта</i>	12
<i>Институции</i>	4,853
<i>Предприятия</i>	353,827
<i>Експозиции на дребно</i>	146
<i>Експозиции обезпечени с недвижимо имущество</i>	17,663
<i>Просрочени експозиции</i>	1,914
<i>Други експозиции</i>	15,255
Общо капиталови изисквания за кредитен риск	393,670
Капиталови изисквания за пазарен риск	970
Капиталови изисквания за операционен риск	16,423
Общо капиталови изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск	411,063
Допълнителни капиталови изисквания по силата на Национална дискреция на БНБ	205,531
Общо регулаторни капиталови изисквания	616,594
Капиталова база	688,978
<i>От която капитал първи ред</i>	<i>587,577</i>
Свободен капитал	72,384
Обща капиталова адекватност	13.41%
Капиталова адекватност на капитал първи ред	11.44%

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ

Изготвянето на финансовите отчети изисква ръководството на Групата да прави допускания, преценки и предположения, които оказват влияние върху приложението на счетоводната политика и на отчетените стойности на активите, пасивите, приходите и разходите. Действителните резултати могат да се различават от направените оценки на ръководството.

Предположенията и направените допускания се преразглеждат регулярно. Корекциите по тях се признават във финансовите отчети за периода, в който това е извършено и във всички следващи финансови периоди.

(а) Основни източници на оценъчна несигурност

(i) Загуби от обезценка на кредити и вземания

Активи, отчетени по амортизирана стойност, се оценяват за обезценка по начин, описан в счетоводната политика, т.2 (д)(7).

Специфичният компонент от общите провизии за обезценка за един контрагент се отнася за финансови активи, оценени индивидуално и се основава на най-достоверната оценка на Ръководството за настоящата стойност на очакваните паричните потоци. При приблизителната оценка на тези парични потоци, ръководството прави преценки за финансовото състояние на длъжника и нетната реализируема стойност на обезпечението по кредита. Всеки обезценен финансов актив се разглежда по своето съдържание, след което Кредитния комитет на Групата независимо одобрява преценката за събираемостта на паричните потоци от финансовия актив.

Колективно оценените загуби от обезценка покриват загуби от кредити, присъщи за портфейли от експозиции със сходни характеристики на кредитен риск, когато има обективно доказателство, че те съдържат обезценени експозиции, но индивидуално обезценените активи все още не могат да бъдат идентифицирани поотделно. При преценката за необходимост от портфейлни загуби от обезценка, Ръководството отчита фактори като качество на кредита, размер на портфейла, концентрации и икономически фактори. За да се оцени необходимата провизия за обезценка, се правят допускания, за да се установи начинът, по който се оформят присъщите загуби и да се определят параметрите на необходимата пазарна информация, основани на исторически опит и текущите икономически условия. Точността на провизиите зависи от оценките на бъдещите парични потоци за загубите от обезценка на определен контрагент, както и от допусканията и параметрите на моделите, използвани при определянето на загубите от обезценка на портфейлна основа.

Групирането на кредитите по портфейли се извършва по признака икономическа дейност на клиента, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД 2008). Изборът на този критерий за целите на групирането е поради възможността за анализ и проследяване на общата бизнес среда за развитие на съответната икономическа дейност. С цел да се изчисли размера на необходимата обезценка, се правят допускания, за това как да се моделират присъщите загуби и да се определят необходимите входни параметри на базата на исторически опит и текущи икономически условия. Точността на обезценката зависи от това колко добре са прогнозираны вероятностите от загуби, както и от допусканията и параметрите на използвания модел за определяне на портфейлни провизии.

(ii) Определяне на справедливите стойности

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които няма наблюдавана пазарна цена, изисква използването на оценъчни техники, описани в счетоводната политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и чиято цена не е прозрачна, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква разнообразни степени на преценка, в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, влияещи на специфичния инструмент. Допълнителна информация е представена в параграф „Оценка на финансови инструменти” по-долу.

(б) Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Групата

Съществените счетоводни преценки, използвани при прилагането на счетоводните политики на Групата, включват:

(i) Оценка на финансови инструменти

Счетоводните политики на Групата, свързани с оценяването по справедлива стойност, са представени в Бележка 2(д)(4).

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Групата, продължение

(i) Оценка на финансови инструменти, продължение

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, използвани при техниките за оценяване на справедливата стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности.

Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

В случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“. При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Групата, продължение

(i) Оценка на финансови инструменти, продължение

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати, определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните плащания и за избора на подходящи дисконтни проценти.

Групата има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Рамката включва Управление Анализ и контрол на риска, която е независима от Управление Ликвидност и докладва на Управителния съвет и която носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели, които се извършват от Управление Анализ и контрол на риска;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните месечни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец, от Управление Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, Управление Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени за използване при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Групата, продължение

(i) Оценка на финансови инструменти, продължение

- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Значими въпроси, свързани с оценката на финансови инструменти, се докладват на Одитния Комитет на Групата.

Следващата таблица анализира финансовите инструменти, отчетани по справедлива стойност по модели на оценка:

В хиляди лева

31 декември 2013	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, държани за търгуване	171,285	5,981	-	177,266
Инвестиции на разположение за продажба	268,902	63,502	128,280	460,684
Общо	440,187	69,483	128,280	637,950

В хиляди лева

31 декември 2012	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, държани за търгуване	402,875	7,391	-	410,266
Инвестиции на разположение за продажба	54,201	55,140	47,240	156,581
Общо	457,076	62,531	47,240	566,847

4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

(б) Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Групата, продължение

(i) Оценка на финансови инструменти, продължение

Движението във финансовите инструменти от ниво 3 през 2013 год. е, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Финансови активи на разположение за продажба
Салдо към 1 януари 2013	47,240
Увеличения	
Покупки	81,040
Приходи признати в печалбата или загубата	-
Прекласификация в ниво 3 от други нива	-
	81,040
Намаления	
Продажби	-
Падеж	-
Загуби признати в печалбата или загубата	-
Прекласификация при консолидация	-
Прекласификация от ниво 3 в други нива	-
	-
Салдо към 31 декември 2013	128,280

В ниво 3 се включени капиталови и дългови инструменти, държани по цена на придобиване, тъй като същите не са публично търгуеми на активен пазар и тяхната справедливата стойност не може да бъде надежно оценена.

(ii) Класификация на финансовите активи и пасиви

Счетоводната политика на Групата позволява активите и пасивите да бъдат класифицирани от самото начало в различни счетоводни категории при определени условия:

- При класифициране на финансови активи или пасиви като „държани за търгуване”, Групата е установила, че покрива описанието за финансови активи и пасиви държани за тъгуване, представено в счетоводната политика;
- При класифициране на финансови активи като държани до падеж, Групата е установила, че има както положително намерение, така и възможност да задържи активите до падежната им дата, според изискванията на счетоводната политика.

5. ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

В съответствие с МСФО 7 Групата оповестява информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Държани за търгуване	Държани до падеж	Кредити и аванси	На разположение за продажба	В асоциирани предприятия	Други по амортизира- на стойност	Обща балансова стойност	Справедлива стойност
31 декември 2013								
Пари и парични еквиваленти	-	-	1,200,375	-	-	-	1,200,375	1,200,375
Финансови активи държани за търгуване	177,266	-	-	-	-	-	177,266	177,266
Деривативи, държани за търгуване	17,514	-	-	-	-	-	17,514	17,514
Инвестиции	-	-	-	460,684	2,178	-	462,862	462,862
Вземания от банки и други финансови институции	-	-	170,764	-	-	-	170,764	172,059
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	-	-	4,614,420	-	-	-	4,614,420	4,633,784
	<u>194,780</u>	<u>-</u>	<u>5,985,559</u>	<u>460,684</u>	<u>2,178</u>	<u>-</u>	<u>6,643,201</u>	<u>6,663,860</u>
Деривативи, държани за търгуване	11,178	-	-	-	-	-	11,178	11,178
Депозити от банки и други финансови институции	-	-	-	-	-	201,642	201,642	201,956
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	-	-	-	-	-	5,466,615	5,466,615	5,477,692
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	320,095	320,095	326,281
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	-	127,853	127,853	127,853
	<u>11,178</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6,116,205</u>	<u>6,127,383</u>	<u>6,144,960</u>
31 декември 2012								
Пари и парични еквиваленти	-	-	1,034,307	-	-	-	1,034,307	1,034,307
Ценни книжа държани за търгуване	410,266	-	-	-	-	-	410,266	410,266
Деривативи, държани за търгуване	2,846	-	-	-	-	-	2,846	2,846
Инвестиции	-	77,282	-	156,581	2,776	-	236,639	245,104
Вземания от банки и други финансови институции	-	-	103,028	-	-	-	103,028	103,028
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	-	-	3,678,402	-	-	-	3,678,402	3,678,402
	<u>413,112</u>	<u>77,282</u>	<u>4,815,737</u>	<u>156,581</u>	<u>2,776</u>	<u>-</u>	<u>5,465,488</u>	<u>5,473,953</u>
Деривативи, държани за търгуване	618	-	-	-	-	-	618	618
Депозити от банки и други финансови институции	-	-	-	-	-	231,321	231,321	231,321
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	-	-	-	-	-	4,508,012	4,508,012	4,508,012
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	317,019	317,019	317,019
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	-	119,663	119,663	119,663
	<u>618</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,176,015</u>	<u>5,176,633</u>	<u>5,176,633</u>

5. ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Таблицата по-долу анализира справедливите стойности на финансови инструменти, отчетани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

31 декември 2013 г.

<i>В хиляди лева</i>	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
Активи					
Пари и парични еквиваленти	1,200,375	-	-	1,200,375	1,200,375
Вземания от банки и други финансови институции	-	172,059	-	172,059	170,764
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	-	51,584	4,582,200	4,633,784	4,614,420
Пасиви					
Депозити от банки и други финансови институции	-	29,981	171,975	201,956	201,642
Депозити от нефинансови институции и други клиенти	-	4,005,027	1,472,665	5,477,692	5,466,615
Други привлечени средства	-	-	326,281	326,281	320,095
Подчинен срочен дълг	-	127,853	-	127,853	127,853

Справедливата стойност на паричните еквиваленти, е приблизително равна на отчетната им стойност, поради това, че са краткосрочни.

Справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. В случаите, когато пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива и прогнозни анализи.

Справедливата стойност на депозитите от банки и други финансови институции, депозитите от нефинансови институции и други клиенти и други привлечени средства е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента в страната за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ

В хиляди лева

	2013	2012
Приходи от лихви		
Приходи от лихви от:		
Вземания от банки	917	1,391
Предоставени кредити на нефинансови институции и други клиенти	416,738	298,747
Финансови инструменти за търгуване и инвестиции на разположение за продажба	26,386	24,053
	444,041	324,191
Разходи за лихви		
Разходи за лихви от:		
Депозити от банки	(6,182)	(8,922)
Депозити от други клиенти	(337,971)	(214,053)
Подчинен срочен дълг	(8,190)	(3,677)
Амортизация на премии по ценни книги	(3,468)	(55)
	(355,811)	(226,707)
Нетни приходи от лихви	88,230	97,484

В приходите от лихви по кредити на нефинансови институции и други клиенти са включени общо 49 хил. лева (31 декември 2012 г.: 57 хил. лева) начислени върху индивидуално обезценени финансови активи.

7. НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОННИ

В хиляди лева

	2013	2012
Приходи от такси и комисионни		
В български лева	11,325	8,741
В чуждестранна валута	7,171	6,818
	18,496	15,559
Разходи за такси и комисионни		
В български лева	(1,096)	(980)
В чуждестранна валута	(4,217)	(2,137)
	(5,313)	(3,117)
Нетни приходи от такси и комисионни	13,183	12,442

8. НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ		2013	2012
<i>В хиляди лева</i>			
Нетни приходи от търговски операции от:			
Търговия с дългови инструменти и сходни деривативи		5,814	7,279
Преоценки на дългови инструменти и сходни деривативи		16,950	(2,074)
		<u>22,764</u>	<u>5,205</u>
Нетни приходи от търговски операции от:			
Печалба/ (загуба) от валутни операции		(7,919)	(2,597)
Печалба от валутна преоценка		19,597	16,623
		<u>11,678</u>	<u>14,026</u>
Нетни приходи от търговски операции		<u><u>34,442</u></u>	<u><u>19,231</u></u>
9. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА		2013	2012
<i>В хиляди лева</i>			
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи		15,519	73
Предоставени други нефинансови услуги		19,840	8,273
Други нетни приходи		14,240	11,765
Дял от печалбите и загубите на асоциирани предприятия, отчетени по метода на собствения капитал		(593)	(186)
		<u>49,006</u>	<u>19,925</u>
Други приходи от дейността		<u><u>49,006</u></u>	<u><u>19,925</u></u>

Други нетни приходи включват и нетни приходи от сделки за продажба на вземания

10. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ		2013	2012
<i>В хиляди лева</i>			
Административни разходи:			
Разходи за персонала		(24,133)	(21,334)
Разходи за материали, наем и услуги		(17,531)	(12,971)
Амортизации		(6,122)	(4,257)
Административни, маркетинг и други разходи		(28,308)	(20,741)
		<u>(76,094)</u>	<u>(59,303)</u>
Административни разходи		<u><u>(76,094)</u></u>	<u><u>(59,303)</u></u>

Разходите за персонала включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Към 31 декември 2013 г. броят на служителите в Групата е 1,029 (31 декември 2012 г.: 944) .

11. ЗАГУБИ ОТ ОБЕЗЦЕНКА

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
<i>Увеличение</i>		
Загуби от обезценка на предоставени кредити и други вземания	(46,121)	(37,888)
<i>Реинтегриране на обезценка по кредити</i>	<u>17,408</u>	<u>9,667</u>
Нетни загуби от обезценка	<u>(28,713)</u>	<u>(28,221)</u>

12. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Текущи данъци	(8,842)	(6,138)
Отсрочени данъци	<u>(352)</u>	<u>1,064</u>
Общо данък върху печалбата признат в Отчета за доходите	<u>(9,194)</u>	<u>(5,074)</u>

Съгласно българското данъчно законодателство печалбата на търговските дружества през 2013 г. е обект на облагане с корпоративен данък в размер на 10%.

Връзката между счетоводната печалба преди данъци и разходите за данъци е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Счетоводна печалба	80,712	61,800
Данъци при действащи данъчни ставки (10% - 2013 и 2012 год.)	8,072	6,180
Данъчен ефект от разходи, които не се приспадат при определяне на облагаемата печалба	3,843	1,796
Данъчен ефект от (приходи), които не са данъчно облагаеми	<u>(3,073)</u>	<u>(1,838)</u>
Текущи данъци	8,842	6,138
Отсрочени данъци	<u>352</u>	<u>(1,064)</u>
Разходи за данъци	<u>9,194</u>	<u>5,074</u>
Ефективна данъчна ставка	11.39%	8.21%

13. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват за всички временни данъчни разлики по метода на задълженията, като се използва основна данъчна ставка от 10% за 2013 г. (2012 г.: 10%), когато се очаква първото възможно реализиране на разликите.

Салдата по отсрочени данъци се отнасят за следните статии:

<i>В хиляди лева</i>	Активи		Пасиви		Нетно (активи)/пасиви	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Финансови активи налични за продажба	(54)	(133)	796	1,233	742	1,100
Финансови активи налични за продажба – признати в ГДД	(796)	(1,233)	105	184	(691)	(1,049)
Други активи и пасиви	(37)	(31)	-	-	(37)	(31)
Преоценка ДМА	(21)	(21)	814	2,844	793	2,823
Нетни данъчни активи	(908)	(1,418)	1,715	4,261	807	2,843

Движение във временните разлики през годината:

<i>В хиляди лева</i>	Състояние 2012	Признати през периода		Състояние 2013
		В Отчета за доходите	В Отчета за всеобхватния доход	
Финансови активи налични за продажба	1,100	-	(358)	742
Финансови активи налични за продажба – признати в данъчната декларация	(1,049)	358	-	(691)
Други активи и пасиви	(31)	(6)	-	(37)
Преоценка на ДМА	2,823	-	(2,030)	793
Нетни отсрочени данъчни (активи)/пасиви	2,843	352	(2,388)	807

14. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Парични средства в каса		
В лева	43,708	39,306
В чуждестранна валута	246,585	188,267
Разплащателна сметка в БНБ	709,049	520,560
Разплащателни сметки и салда в местни банки с продължителност по-малка от 3 месеца	2,101	41,453
Разплащателни сметки и салда в чуждестранни банки с продължителност по-малка от 3 месеца	198,932	244,721
	<u>1,200,375</u>	<u>1,034,307</u>

Разплащателната сметка в централната банка се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент. Те включват и минималните задължителни резерви на Групата. За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства по разплащателни сметки в централната банка и депозити с оригинален матуритет до три месеца.

15. ЦЕННИ КНИЖА, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
ДЦК, издадени от правителството на Република България		
<i>Средносрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	60,087	34,851
<i>Средносрочни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута</i>	72,843	51,852
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	16,607	15,453
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута</i>	85	296,572
Корпоративни облигации деноминирани в чуждестранна валута	5,980	7,391
Краткосрочни чуждестранни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута	1,167	-
Средносрочни чуждестранни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута	16,832	-
Дългосрочни чуждестранни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута	3,665	-
Чуждестранни ценни книжа, деноминирани във валута	-	4,147
	<u>177,266</u>	<u>410,266</u>

15.1 ДЕРИВАТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Към 31 декември 2013 г. Групата притежава деривативи държани за търгуване, състоящи се от форуърдни сделки за продажба на валута и въглеродни емисии.

16. ИНВЕСТИЦИИ ДО ПАДЕЖ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
ДЦК, издадени от правителството на Република България		
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	-	74,140
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута</i>	-	3,142
	-	77,282

През месец януари 2013 год., поради продажба на емисия ценни книжа в портфейл „Инвестиции държани до падеж“, чиято стойност представлява повече от незначителна част от общия портфейл, Групата прекласифицира останалите активи държани до падеж в портфейл „На разположение за продажба. Балансовата стойност на прекласифицираните активи към датата на рекласификация е в размер на 59,527 хил. лв.

17. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
ДЦК, издадени от правителството на Република България		
<i>Краткосрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	29,217	-
<i>Средносрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	120,316	-
<i>Средносрочни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута</i>	27,400	-
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в лева</i>	16,007	-
<i>Дългосрочни ДЦК, деноминирани в чуждестранна валута</i>	67,342	16,782
Корпоративни облигации, деноминирани в чуждестранна валута	81,040	55,140
Чуждестранни корпоративни облигации, деноминирани в чуждестранна валута	10,160	-
Капиталови инвестиции	109,202	84,659
	460,684	156,581

Капиталовите инвестиции представляват акции в местни компании и сетълмент институции, произтичащи от членството на Групата в тях. Инвестициите класифицирани като капиталови и други инструменти с нефиксиран доход за продажба се преоценяват по пазарна цена или по цена на придобиване, в случаите, когато справедливата им цена не може да бъде надеждно определена.

18. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Вземания от местни банки и други финансови институции	165,081	95,272
Вземания от чуждестранни банки и други финансови институции	5,876	7,838
Минус загуби от обезценка	<u>(193)</u>	<u>(82)</u>
	<u>170,764</u>	<u>103,028</u>

Загуби от обезценка на портфейлна основа:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Състояние в началото на периода	(82)	(34)
Начислени загуби от обезценка	(111)	(49)
Реинтегрирани загуби от обезценка	<u>-</u>	<u>1</u>
Състояние в края на периода	<u>(193)</u>	<u>(82)</u>

19. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ НА НЕФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ КЛИЕНТИ

Анализ по кредитополучател

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Физически лица		
В лева	3,045	3,036
В чуждестранна валута	17,610	23,806
Нефинансови институции и други клиенти		
В лева	956,742	774,535
В чуждестранна валута	<u>3,697,232</u>	<u>2,912,950</u>
Общо вземания от клиенти	4,674,629	3,714,327
Загуби от обезценка	<u>(60,209)</u>	<u>(35,925)</u>
	<u>4,614,420</u>	<u>3,678,402</u>

Загуби от обезценка на индивидуална основа:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Състояние в началото на периода	(15,081)	(5,195)
Начислени загуби от обезценка	(25,731)	(25,692)
Реинтегрирани загуби от обезценка	4,896	1,073
Отписани	<u>4,263</u>	<u>14,733</u>
Състояние в края на периода	<u>(31,653)</u>	<u>(15,081)</u>

19. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ НА НЕФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ КЛИЕНТИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Загуби от обезценка на портфейлна основа:

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Състояние в началото на периода	(20,844)	(17,309)
Начислени загуби от обезценка	(20,224)	(12,128)
Реинтегрирани загуби от обезценка	12,512	8,593
Състояние в края на периода	<u>(28,556)</u>	<u>(20,844)</u>
Общо загуби от обезценка	<u>(60,209)</u>	<u>(35,925)</u>

20. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други активи	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Отчетна стойност							
Към 1 януари 2012	60,263	6,837	2,235	4,059	123	6,355	79,872
Постъпили	-	12	55	27	-	37,521	37,615
Прехвърлени от разходи за придобиване	1,088	842	753	470	-	(3,153)	-
Отписани	-	(383)	(577)	(107)	(6)	-	(1,073)
Към 31 декември 2012	<u>61,351</u>	<u>7,308</u>	<u>2,466</u>	<u>4,449</u>	<u>117</u>	<u>40,723</u>	<u>116,414</u>
Към 1 януари 2013	61,351	7,308	2,466	4,449	117	40,723	116,414
Постъпили	-	51	-	7	-	7,068	7,126
Прехвърлени от разходи за придобиване	36,351	1,943	782	1,725	-	(40,801)	-
Отписани	(34,884)	(254)	(461)	(172)	(4)	(729)	(36,504)
Към 31 декември 2013	<u>62,818</u>	<u>9,048</u>	<u>2,787</u>	<u>6,009</u>	<u>113</u>	<u>6,261</u>	<u>87,036</u>
Амортизация							
Към 1 януари 2012	7,291	5,649	1,767	2,572	70	-	17,349
Начислена през периода	2,409	825	354	476	14	-	4,078
На отписаните	-	(383)	(538)	(97)	(6)	-	(1,024)
Към 31 декември 2012	<u>9,700</u>	<u>6,091</u>	<u>1,583</u>	<u>2,951</u>	<u>78</u>	<u>-</u>	<u>20,403</u>
Към 1 януари 2013	9,700	6,091	1,583	2,951	78	-	20,403
Начислена през периода	3,666	1,119	461	554	13	-	5,813
На отписаните	(6,973)	(252)	(461)	(169)	(4)	-	(7,859)
Към 31 декември 2013	<u>6,393</u>	<u>6,958</u>	<u>1,583</u>	<u>3,336</u>	<u>87</u>	<u>-</u>	<u>18,357</u>
Балансова стойност							
Към 1 януари 2012	<u>52,972</u>	<u>1,188</u>	<u>468</u>	<u>1,487</u>	<u>53</u>	<u>6,355</u>	<u>62,523</u>
Към 31 декември 2012	<u>51,651</u>	<u>1,217</u>	<u>883</u>	<u>1,498</u>	<u>39</u>	<u>40,723</u>	<u>96,011</u>
Към 31 декември 2013	<u>56,425</u>	<u>2,090</u>	<u>1,204</u>	<u>2,673</u>	<u>26</u>	<u>6,261</u>	<u>68,679</u>

20. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

Справедливата стойност на земя и сгради е определена от външни, независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Към 31 декември 2013 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Моделът за оценяване се базира на три стандартни метода – метод на вещната стойност, приходен метод и сравнителен метод. Справедливата стойност на имотите се получава като сбор от претеглените стойности, определени по отделните методи, както следва: - Вещна стойност: 5% - Приходна стойност: 35% - Сравнителна стойност: 60%. Методът на вещната стойност до най-малка степен отчита пазара и неговото изменение, затова неговата относителна тежест е най-малка. Методът на приходната стойност показва стойността на оценяваните обекти в условия на стабилен пазар и наемни отношения. Методът на сравнителната стойност отчита реалната пазарна цена на квадратен метър на обектите при осредняване на близки по време цени на сравними обекти. Тези цени се коригират с коефициент, който отчита предимствата и недостатъците на оценяваните обекти в сравнение с техните аналози. Поради тази причина, на този метод се дава най-голяма относителна тежест в модела.	1. Разходи за стопанисване на имота като процент от brutния му годишен приход; 2. Норма на възвращаемост на приходите от имота; 3. Коригиращи коефициенти по отношение на аналогични пазарни сделки.	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • процентът на разходите за стопанисване е по-нисък (по-висок); • нормите на възвращаемост се понижат (увеличат); • коригиращите коефициенти се увеличат (понижат);

21. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В хиляди лева

Отчетна стойност

Към 1 януари 2012	2,039
Постъпили	347
Отписани	<u>(127)</u>
Към 31 декември 2012	<u>2,259</u>

Към 1 януари 2013	2,259
Постъпили	643
Отписани	<u>(15)</u>
Към 31 декември 2013	<u>2,887</u>

Амортизация

Към 1 януари 2012	1,667
Начислена през периода	179
На отписаните	<u>(127)</u>
Към 31 декември 2012	<u>1,719</u>

Към 1 януари 2013	1,719
Начислена през периода	309
На отписаните	<u>(15)</u>
Към 31 декември 2013	<u>2,013</u>

Балансова стойност

Към 1 януари 2012	<u>372</u>
Към 31 декември 2012	<u>540</u>
Към 31 декември 2013	<u>874</u>

22. ДРУГИ АКТИВИ

В хиляди лева

	2013	2012
Авансови плащания	2,207	2,070
Разходи за бъдещи периоди	7,589	11,194
Активи за препродажба	85	92
Други активи	<u>18,266</u>	<u>61,774</u>
	<u>28,147</u>	<u>75,130</u>

Други активи включват вземания по сделки за продажба на деривативи.

23. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

В хиляди лева

	2013	2012
В лева	119,458	129,390
В чуждестранна валута	<u>82,184</u>	<u>101,931</u>
	<u>201,642</u>	<u>231,321</u>

24. ДЕПОЗИТИ ОТ НЕФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ КЛИЕНТИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Физически лица		
В лева	2,053,110	1,368,900
В чуждестранна валута	1,949,040	1,264,915
Нефинансови институции и други клиенти		
В лева	863,425	1,064,156
В чуждестранна валута	601,040	810,041
	<u>5,466,615</u>	<u>4,508,012</u>

25. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Задължения по заемни средства от банки	101,807	88,949
Задължения по финансов лизинг	155	80
Други	218,133	227,990
	<u>320,095</u>	<u>317,019</u>

В Задължения по заемни средства от банки са включени привлечени средства в размер на 44,071 хил. лв. по договор за предоставяне на кредитни линии по Програма за целево рефинансиране на търговски банки за осигуряване на средносрочно и дългосрочно кредитиране и проектно финансиране на малки и средни предприятия.

В допълнение Групата получава и средства в размер на 57,736 хил. лв. с цел финансиране на малки и средни предприятия, които също са отразени в Задължения по заемни средства.

В Други се включват получени средства от чуждестранни финансови институции.

26. ДРУГИ ПАСИВИ

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Разсрочени такси и комисионни	301	415
Други кредитори	525	191
Други пасиви	260	409
	<u>1,086</u>	<u>1,015</u>

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

(а) Записан акционерен капитал

<i>В хиляди лева</i>	Брой акции	Номинална Стойност
<i>Към 31 декември 2013</i>		
Записан акционерен капитал	6,551,731	65,517
<i>Към 31 декември 2012</i>		
Записан акционерен капитал	6,000,000	60,000

Записаният акционерен капитал на Групата към 31 декември 2013 г. е 65,517 хиляди лева и е напълно внесен. Капиталът на Групата се състои от 6,551,731 обикновени акции с право на глас, всяка с номинал 10 лева. През второто тримесечие на 2013 г. бе финализирана процедурата по увеличението на капитала на КТБ АД и през месец май бе издадена емисия от 551,731 нови акции.

(б) Законови резерви

Законовите резерви се състоят от разпределения за целите на местното банково законодателство, според което Групата е задължена да заделя най-малко една пета от печалбата след данъчно облагане до достигане на законовите резерви до 1.25% от сбора на сумата на активите по отчета за финансовото състояние и задбалансовите ангажименти.

(в) Премииен резерв

Премииен резерв включва разликата между номиналната и емисионна стойност на продадените акции на Българска фондова борса – София.

(г) Преоценъчен резерв от инвестиции за продажба

Преоценъчен резерв от инвестиции за продажба включва преоценъчните резерви от промяната в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба или на деривати, хеджиращи парични потоци съгласно МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

(д) Преоценъчен резерв от дълготрайни материални активи

Преоценъчен резерв от ДМА включва резервите от преоценка на недвижими имоти съгласно допустимия модел на отчитане по справедлива стойност в МСС 16 „Имоти, машини, съоръжения и оборудване“,

(е) Други резерви

Други резерви включват суми заделени като резерви по решение на Управителния съвет на Групата.

28. ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

(а) Задбалансови ангажименти

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране за изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до една година.

Сумите по сключени споразумения за поети ангажименти и условни задължения са представени в таблицата по-долу. Счита се, че стойностите отразени в таблицата за поети ангажименти, са изцяло преведени. Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние в случай, че контрагентите не изпълнят своите задължения.

28. ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

(а) Задбалансови ангажименти, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2013	2012
Банкови гаранции и акредитиви		
В лева	75,522	75,117
В чуждестранна валута	59,118	51,773
	134,640	126,890

Издадените гаранции са обезпечени с дълготрайни материални активи, депозити или други активи, заложен в полза на Групата. Тези ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск. Много от поетите условни задължения се очаква да приключат без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

<i>В хиляди лева</i>	Сделки с Асоциирани предприятия	Сделки с лица, които управляват или контролират Групата	Сделки с лица, които са свързани с управляващите и контролиращи Групата	Сделки със служители на Групата
Предоставени кредити				
Експозиция към 1 януари 2013 г.	-	10,935	5,640	2,618
Изменение през периода	-	(9,648)	15,750	(87)
Експозиция към 31 декември 2013 г.	-	1,287	21,390	2,531
Привлечени средства				
Експозиция към 1 януари 2013 г.	257	76,704	127,803	9,464
Изменение през периода	737	4,287	(15,347)	2,691
Експозиция към 31 декември 2013 г.	994	80,991	112,456	12,155
Условни задължения				
Експозиция към 1 януари 2013 г.	-	284	5,017	161
Изменение през периода	-	8	(1,833)	(1)
Експозиция към 31 декември 2013 г.	-	292	3,184	160
Възнаграждения на управляващите				
	-	1,540	-	-

30. ДЪЩЕРНИ И АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

Контрол и значително влияние върху дейността на дружествата в Групата

Корпоративна Търговска Банка АД е компания майка в рамките на Банковата група на КТБ АД.

	2013	2012
Дар 02 ООД	90.00%	90.00%
Велдер консулт ООД	99.93%	99.93%
КТБ Асет Мениджмънт АД	51.00%	51.00%
Целум България АД	49.97%	49.97%
Фара консулт ООД	25.00%	25.00%

31. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма събития, възникнали след края на отчетния период, които да изискват допълнително оповестяване или корекции във финансовите отчети на Групата.